

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1281- **2572**

20 / 6 / 2016

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 6/6/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

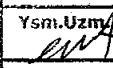
Gereğini arz ederim.

Binali YILDIRIM
Başbakan

Ek:

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Milli Savunma			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	28 Haziran 2015		E.No: 1/741	
Ysn.Üzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
				
TBMM BAŞKANI 				

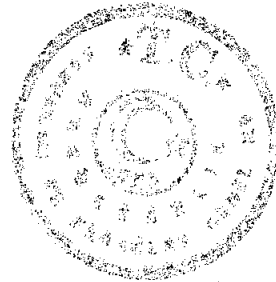
TBMH	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
İ	20 Haziran 2016
Numara:	

TBMH	
GENEL EVRAK	
20 Haziran 2016	
No:	59404

GEREKÇE

Türkiye ile Moğolistan arasındaki askeri eğitim iş birliği faaliyetlerini düzenleyen ve 2 Aralık 1999 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moğolistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşması” iki ülke arasında icra edilen tatbikat faaliyetlerine fiili katılıma ve personel mübadelesine cevaz vermemekte, bunun yanı sıra anılan Anlaşma’nın sağlıkla ilgili maddesi yürürlükteki mevzuatın gerisinde kalmaktadır.

Bu çerçevede “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması” Hükümetimiz adına 16 Aralık 2016 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma ile 1999 tarihli Anlaşma yürürlükten kaldırılmakta olup, taraflar, askeri eğitim konusunda iş birliği faaliyetlerini ve alanlarını güncel ihtiyaçlara uygun olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır.

T/ 990

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOĞOLİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

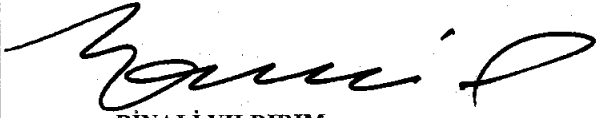
MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 16 Aralık 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

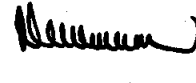
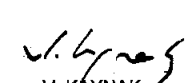
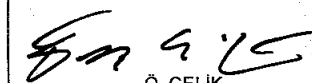
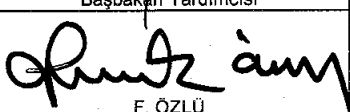
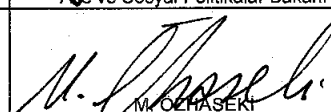
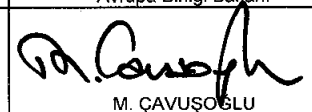
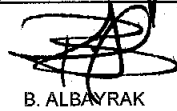
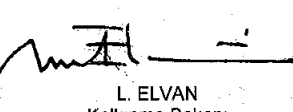
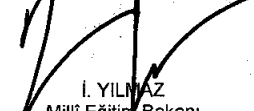
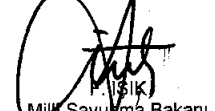
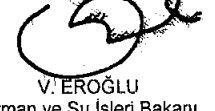
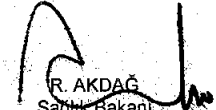
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

2016

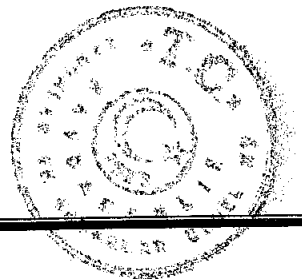
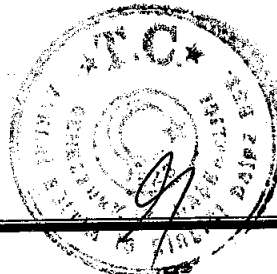
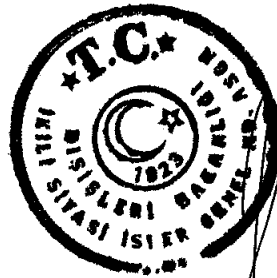

BİNALİ YILDIRIM
BAŞBAKAN

 N. CANIKLI Başbakan Yardımcısı	 M. SİMSEK Başbakan Yardımcısı	 N. KURTULMUŞ Başbakan Yardımcısı	 Y. T. TÜRKES Başbakan Yardımcısı
 V. KAYNAK Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	 F. B. SAYAN KAYA Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 Ö. ÇELİK Avrupa Birliği Bakanı
 F. ÖZLÜ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	 S. SOYLU Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ÖZHAŞEKİ Çevre ve Şehircilik Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı
 N. ZEYBEKCI Ekonomi Bakanı	 B. ALBAYRAK Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 A. C. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 F. ÇELİK Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
 B. TÜFENKCI Gümrük ve Ticaret Bakanı	 F. A. A. İCMEN İçişleri Bakanı	 L. ELVAN Kalkınma Bakanı	 N. AVCI Kültür ve Turizm Bakanı
 N. AŞBAL Maliye Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Eğitim Bakanı	 F. IŞIK Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 A. ARSLAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı		

Dosya No:
101-1281

679

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
MOĞOLİSTAN HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOĞOLİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI
GİRİŞ**

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti (bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır);

Taraflar arasında;

02 Aralık 1999 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması"na dayanarak,

Taraflar arasında mevcut olan dostça ilişkileri ve askerî eğitim alanındaki iş birliğini geliştirme isteklerini vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşma, Taraflar arasındaki askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarını tesis etmeyi amaçlar.

MADDE II

UYGULAMA ALANI

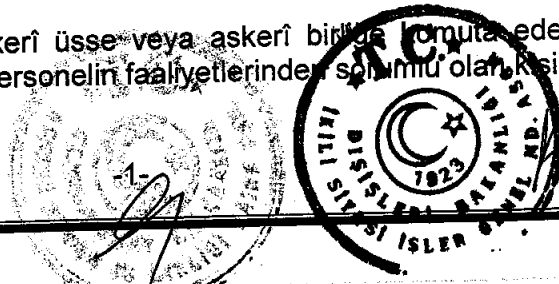
Bu Anlaşmada öngörülen hükümler; bu Anlaşmanın IV'üncü maddesi uyarınca, Taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek maksadıyla kabul edilen veya eğitim iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer Tarafın Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş/er, erbaş/er, askerî öğrenciler ve sivil personel ile onların bakmakla yükümlü olunan aile bireyleri için uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu anlaşmada yer alan;

1. **Anlaşma:** Taraflar arasında yapılan işbu Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasını ifade eder.
2. **Gönderen Devlet:** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Devlete personel, malzeme ya da teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
3. **Kabul Eden Devlet:** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla topraklarında Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatını bulunduran Tarafı ifade eder.
4. **Yetkili Makam:** Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak Tarafların yetkili makamları:
 - a. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti Adına: Genelkurmay Başkanlığı,
 - b. Moğolistan Hükûmeti Adına: Savunma Bakanlığı.
5. **Misafir Askerî Personel:** Tarafların bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde, diğer Taraf ülkesinde bulundurdıkları, kursiyer, eğitici, öğretmen, danışman, gözlemci vb. sıfatıyla bulunan asker veya sivil kişileri ifade eder.
6. **Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri:** Bu Anlaşma kapsamındaki Misafir Askerî Personele refakat eden ve kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları ifade eder.
7. **Komutan:** Askerî karargâha, askerî üsse veya askerî birlikte komuta eden ve kendisine bağlı olmak üzere, gönderilen askerî personelin faaliyetlerinden sorumlu olan kişiyi ifade eder.

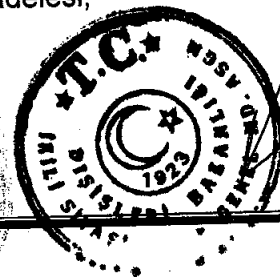
8. **Kıdemli Askerî Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Devletin kendi mevzuatına uygun olarak atanmış, askerî personel arasındaki en kıdemli personeli ifade eder.
9. **Misafir Askerî Öğrenciler:** Gönderen Devlet tarafından subay veya astsubay olarak nasbedilmek üzere Kabul Eden Devlet harp okulları, askerî tıp fakültesi, askerî liseler ve astsubay meslek yüksekokullarına eğitime gönderilen ve henüz subay veya astsubay statüsü kazanmamış personeli ifade eder.
10. **Sivil Personel:** Tarafların silahlı kuvvetleri bünyesinde asker olmayan ve devamlılık isteyen belirli görev yerlerinde çalışan personeli ifade eder.
11. **Mübadele:** Her iki ülke arasında mutabakatla tespit edilecek belli dönemlerde karşılıklı olarak yapılacak faaliyeti ifade eder.
12. **Mübadele Askerî Personeli:** Bu Anlaşma kapsamındaki mübadele faaliyeti maksadıyla Türkiye veya Moğolistan'da bulunan personeli ifade eder.
13. **Mihmandar Subay:** Kabul Eden Devlet tarafından Misafir Askerî Personele yardımcı olması maksadıyla Misafir Askerî Personelin resmî temsilcisi olarak hareket etmek üzere yetkilendirdiği personeli ifade eder.
14. **Gizlilik Dereceli Bilgi:** Türkiye Cumhuriyeti ya da Moğolistan tarafından edinilmiş bilgi ya da bunlardan birisinin yetki alanına ya da kontrolüne giren ve ulusal güvenlik çıkarları kapsamında korunması gereken ve güvenlik derecesi işaretler ile belirlenmiş olan resmî bilgi anlamına gelmektedir. Bu bilgi, sözel, görsel, manyetik ve belge şeklinde olabileceği gibi, donanım ya da teknolojik formda da olabilir.

MADDE IV

İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, aşağıda sıralanmış olan eğitim iş birliği faaliyetlerini gerçekleştireceklerdir:

1. Harp akademileri, askerî tıp akademisi ve askerî haritacılık okullarında verilen eğitimler,
2. Kuvvetlere bağlı okullarda (askerî lise, harp okulu, askerî sağlık okulları, astsubay meslek yüksekokulları ve sınıf okulları eğitimi) verilen eğitimler,
3. Jandarma Teşkilatları arasında eğitim ve öğretim,
4. Eğitim merkezlerinde görev öncesi eğitimleri ile göreve yönelik kurslar,
5. Eğitim kurumlarında yüksek lisans ve doktora eğitimleri,
6. Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,
7. Birlik, karargâh ve kurumlar arası danışman görevlendirme,
8. Birlik, karargâh ve kurumlar arası iş birliği ve temas ziyaretleri,
9. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı öğrenci/öğretim elemanı değişimi veya danışmanlık,
10. Heyet mübadeleleri,
11. Tatbikatlara gözlemci davetleri,
12. Ortak tatbikatlara katılım,
13. Eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişi,
14. Askerî tarih, arşiv ve müzecilik alanlarında iş birliği,
15. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri alanında iş birliği,
16. Askerî hukuk sistemleri konusunda eğitim ve bilgi mübadelesi,
17. Lojistik konularda eğitim alanında iş birliği,
18. Barışı destekleme ve insanî yardım alanında iş birliği,

19. Personel mübadelesi,
20. Türkçe/Moğolca dil kursları için personelin görevlendirilmesi,
21. Haritacılık ve hidrografi alanında iş birliği,
22. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
23. Personel planlama, temin, yetiştirme, istihdam ve özlük işlemleri konularında eğitim, bilgi mübadelesi ve temas ziyaretleri..

MADDE V

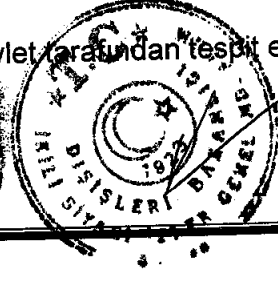
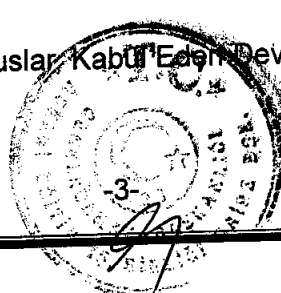
İŞ BİRLİĞİNİN USULLERİ

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Devletin mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilecektir.
2. Bu Anlaşmaya uygun olarak, Gönderen Devlet tarafından sunulacak bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Devlet nezdinde bildirilecektir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Devlet bu talebi kendi olanakları dâhilinde inceleyerek Gönderen Devlete cevabını bildirecektir.
3. Öngörülemeyen istisnai durumlarda, özellikle bu Anlaşmada öngörülen kısa süreli eğitimler ile diğer eğitimler konusunda Taraflar, taleplerini yazılı resmî bir bildirimle iletecektir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilecektir.
4. Eğitimlerin Kabul Eden Devletin lisanında gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Devlet tarafından talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Devletin uygun görmesi halinde üç aydan az süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda Gönderen Devlet eğitime gelecek personel ile birlikte yeterli sayıda askerî tercüman tahsis edecektir. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.
5. Kabul Eden Devletin gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Devlet tarafından eğitime nihai katılım kararı, kursiyer sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Devlete bildirilecektir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde Kabul Eden Devlet kurs/eğitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahip olacaktır.
6. İş birliği; her iki Tarafın yasal düzenlemelerine saygı çerçevesinde, mütekabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.
7. Sağlık alanında verilen eğitimlere ilişkin taleplere, Kabul Eden Devletin sağlık mevzuatına göre işlem yapılacaktır.

MADDE VI

EĞİTİM KOŞULLARI

1. Misafir Askerî Personelin ve Misafir Askerî Öğrencilerin eğitimi, eğitimin verildiği askerî kurumun veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanacaktır. Konular ulusal güvenlikle ilgili hususları içerdği takdirde kısıtlama uygulanabilecektir.
2. Kabul Eden Devlet, eğitim süresince Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Devlete iade edileceğini belirtecektir.
3. Eğitim ve öğretim için gönderilecek personel Kabul Eden Devletin Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Devlet tarafından seçilecektir. Kabul Eden Devletin Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere haiz olmayan personel, eğitim ve öğretim için kabul edilmeyecektir.
4. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar Kabul Eden Devlet tarafından tespit edilecektir.

5. Söz konusu eğitim ve öğretimin icrası için Taraflarca bu Anlaşmaya dayanan protokoller veya teknik/idari düzenleme yapılabilir. Bu protokoller/teknik/idari düzenlemeler aşağıdaki hususları içerebilir:

- a. Eğitimin konusu,
- b. Eğitimin yeri,
- c. Eğitimin dili, süresi ve şartları,
- d. Eğitim süresince askerî personelin hak ve ödevleri,
- e. Eğitimin başlama ve bitiş zamanı ile eğitime katılacakların sayısı,
- f. Eğitim verilecek personelde aranan nitelikler,
- g. Eğitim süresince askerî personelin güvenliğinin sağlanma yöntemi,
- h. Hasar ve kayıpların telafi edilme yöntemi,
- i. Eğitime ilişkin ödemenin şart ve usulleri,
- j. Verilen acil muayene, ilk yardım ve acil dış bakımı hizmetleri dışında diğer sağlık, muayene, tedavi ve dış bakım hizmetleri için geri ödeme yöntemi,
- k. İlaçe, ibate ve ulaşım ile ilgili düzenlemeler,
- l. Eğitimle ilgili diğer düzenlemeler.

6. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş kurs programını gereklerine uygun olarak takip eden, kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/proje vb. akademik çalışmaları belirtilen şartlara uygun olarak hazırlayıp çalışmalarının başarılı olduğu tespit edilen personele, eğitim programının türüne göre gerektiğinde hak edilen bilimsel dereceyi de gösterir eğitim programını başarı ile tamamladığını tespit eder mezuniyet belgesi (sertifika, diploma vb.) verilir. Mezuniyet belgesi (diploma, sertifika vb.) denkliği Gönderen Devlet millî mevzuatı uyarınca ilgili kurumun/kurumların onayına tabidir.

MADDE VII

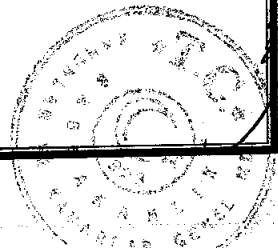
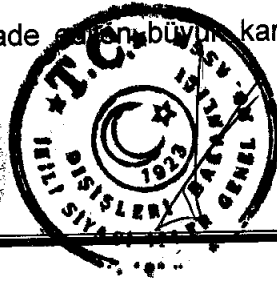
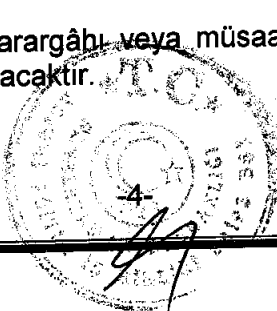
PERSONEL MÜBADELESİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KOŞULLAR

Taraflar personel mübadelesi konusunda çeşitli vesilelerle anlaşmaları halinde aşağıdaki sunulan yükümlülükleri yerine getireceklerdir.

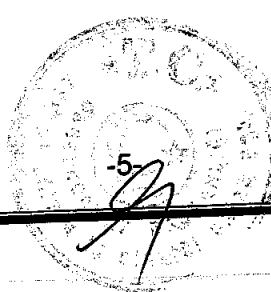
1. Uzun süreli nitelikli personel görevlendirilmeleri dil öğrenimi, bilgi paylaşımı, tecrübe teatisi ve/veya ortak kültür ve anlayış oluşturmak maksadıyla müteakibliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.

2. Görevlendirilecek personel sayısı, nitelikleri ile hangi konularda mübadele yapılacağı veya devam eden mübadele faaliyetlerine ilişkin değişiklik/iptaller iki ülke arasında icra edilen resmî toplantılar ve/veya üst düzey ziyaretlerde istişare edilerek mutabakatla belirlenecektir. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Devlet tarafından niteliği ve uzmanlığının gerektirdiği yerde Gönderen Devletin yazılı onayını müteakip görevlendirilecektir. Taraflarca karşılıklı olarak aksi belirlenmediği takdirde,

- a. Doğal konuşmacı dil öğretmenleri lisan okullarında ve askerî okullarda,
- b. Akademik personel askerî okullar ve harp akademilerinde,
- c. Askerî konularda uzman personel ilgili sınıf okullarında,
- d. Birlik komutanları (Tb.K., Tb.K.Yrd., Tk./Bl.K., Tk./Bl.Astsb.) askerî okullarda ve mutabık kalınacak diğer birliklerde,
- e. Karargâh subayları kuvvet karargâhı veya müsaade eden büyük karargâhlarda veya mutabık kalınacak birliklerde görev yapacaktır.

3. Bu kapsamdaki Mübadele Askerî Personelin görevlendirmeleri en az altı ay sürelerle yapılacaktır. Ancak mübadelenin niteliğine göre, görev süresi ve periyodu gerektiğinde iki ülkenin mutabakatı ve yazılı onayı ile değiştirilebilecektir.
4. Taraflar, personel mübadelesine ihtiyaç duyulmadığı ya da her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet etmediği konusunda mutabık kalmaları hâlinde ilgili mübadeleyi sonlandırabilir veya mübadele konusunda ve süresinde değişiklik yapabilecektir.
5. Taraflar Mübadele Askerî Personelini görev süresinin bitiminde veya Taraflarca aksi kabul edilmemişse, kendi isteği ile şartları taşıyan başka bir kişi ile değiştirebilecektir.
6. Gönderen Devlet mübadele kapsamında görevlendireceği personeli aşağıda belirtilen özelliklerde seçecektir:
- a. Belirlenen pozisyonun görevlerini yerine getirmek için gerekli eğitim, öğretim ve uzmanlık deneyimi olacaktır.
 - b. Görevlendirilen personel Gönderen Devletin askerî kadrolarında istihdam edilen personel olacaktır.
 - c. Kabul Eden Devletin ulusal politikalarına, millî değerlerine, kültürüne ve yaşam biçimine uygun hareket edebilecek yetenekte olacaktır.
7. Gönderen Devlet yukarıda belirtilen özelliklere sahip Mübadele Askerî Personeli bağımsız olarak seçip görevlendirme hakkına sahiptir. Görevlendirilen Mübadele Askerî Personelin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazari bilgi yetersizliği, kabiliyet eksikliği gibi nedenler ile sağlık veya fizyolojik nedenlerle ya da kendi isteği ile mübadele programından ayrılması veya bazı nedenlerden dolayı kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, Gönderen Devlet gerekçe talep etmeden Mübadele Askerî Personelini geri alacak ve yerine başka bir personel görevlendirecektir. Bu durumda Kabul Eden Devlet, Gönderen Devlete askerî ataşelikler aracılığı ile yalnızca Mübadele Askerî Personelin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirecektir.
8. Gönderen Devlet, gerekli hazırlıkların yapılabilmesi için Mübadele Askerî Personelinin rütbe, sicil numarası, isim, doğum tarihi, öz geçmişi (akademik kariyer bilgileri dâhil) ve kan grubu istenen ön koşullara ve niteliklere sahip olduklarını gösteren onaylı belge/yazıyı mübadele başlamadan yeterli süre önce Kabul Eden Devlete gönderecektir.
9. Mübadele Askerî Personele hiçbir komuta ve kontrol sorumluluğu verilmeyecektir. Mübadele Askerî Personel yalnızca ilgili faaliyet/egitime ilişkin görevlerde kullanılacaktır. Mübadele Askerî Personel müfredat hazırlığı, ölçme ve değerlendirme yapmayacak, ancak kursiyerler hakkında kanaat ile varsa müfredatı geliştirici önerilerde bulunabilecektir.
10. Mübadele Askerî Personel ile Kabul Eden Devletin askerî personeli arasındaki ilişkiler askerî teamüller içinde yürütülecektir. Mübadele Askerî Personel eğitim müfredatı, idari faaliyetler veya diğer hususlarda gerektiği zaman Mihmandar Subaya danışacaktır.
11. Mübadele Askerî Personel icra edilecek faaliyetlere yönelik kendi hükûmeti/görev yaptığı komutanlığı tarafından yayımlanan resmî kitap, dergi, çoklu ortam (multimedya) araçlarını getirebilir. Bu yayınların görev yapan birlik içinde dağıtımı Mihmandar Subay vasıtasıyla yapılacaktır.
12. Mübadele Askerî Personel, ders, eğitim ve diğer ortamlarda evrensel suç sayılan ve hukuki sonuç doğuracak konuları kursiyer/öğrenci personel ile tartışmayacak veya gündeme getirmeyecektir.
13. Mübadele Askerî Personel, uygulanan günlük ve haftalık çalışma saatlerine uyacaktır. Ancak ülkesinin millî ve dinî günlerinde yetkili makamının yazılı onayı ile izinli sayılacaktır.
14. Mübadele Askerî Personel, Kabul Eden Devletin birlik ve kurumları içerisinde kendi silahlı kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Devletin sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyeceklerdir.

15. Mübadele Askerî Personel, Kabul Eden Devletin mevzuatı doğrultusunda tüm masrafları kendisi tarafından karşılanmak şartıyla Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerini de getirme hakkına sahip olacaktır.

16. Mübadele Askerî Personel barışı koruma dâhil herhangi bir askerî harekât ve manevralarda görevlendirilmeyecektir. Ancak tatbikatlara gözlemci statüsünde katılım sağlanabilir.

17. Taraflarca başka bir şekilde kararlaştırılmadığı takdirde, Mübadele Askerî Personel görev yaptığı birliğin/kurumun bulunduğu garnizon sınırları içerisinde ikamet edecektir.

MADDE VIII

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN KORUNMASI

1. Taraflar ulusal mevzuatlara uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması ya da ortak faaliyetler kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin korunmasını sağlayacaklardır. Mübadele edilen bilginin gizlilik derecesi değiştirilemez. Taraflar bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alacaklardır. Mübadele edilen bilgilere Çok Gizli, Gizli, Özel ve Hizmete Özel gizlilik derecesi ile Tasnif Dışı ibaresinden uygun olanı verilecektir.

2. Taraflardan biri, diğer tarafın yazılı mutabakatı olmadan, bu Anlaşma kapsamındaki iş birliği alanlarının hayata geçirilmesi sırasında mübadele edilen her türlü bilgiyi, elde edilen ya da alınan silah, malzeme ve teçhizatı, bunların üretimi ile ilgili teknik belgeleri ya da diğer bilgi ve belgeleri ifşa etmeyecek, üçüncü taraflara satmayacak ve devretmeyecek ya da paylaşmayacaktır.

3. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlayacaktır.

4. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.

5. Tarafların, bu Anlaşmanın yürürlükten kalkmasından sonra da gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları devam edecektir.

6. İşbu Anlaşmanın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde açığa çıkması veya sızması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

7. Taraflar bu Anlaşmada düzenlenen iş birliği kapsamında elde edilen bilgileri sadece bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda kullanacaklardır.

MADDE IX

ANLAŞMANIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARA UYUMLULUĞU

1. Bu Anlaşmanın hükümleri; Taraflardan birinin akdetmiş olduğu diğer uluslararası anlaşmalar çerçevesinde üstlendikleri taahhütlerini etkilemeyecektir.

2. Bu Anlaşmada düzenlenmeyen konularda Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması hükümleri esas alınacaktır.

MADDE X

ÖZEL HUSUSLAR

1. Eğitimleri süresince ve Kabul Eden Devletin ülkesinde bulundukları sürece Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler; üçüncü bir ülke ile girilen herhangi bir silahlı çatışmaya taraf etmemek ve Kabul Eden Devletin menfaatlerine ve iç güvenliğine hâlel getiren faaliyetlerde yer almamakla yükümlüdürler. Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul

Eden Devlette bulundukları süre boyunca, bu Anlaşmada belirlenenler dışında herhangi bir faaliyette bulunmayacaklardır.

2. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerden; ders başarısızlığı, disiplinsizlik, sağlık vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek vaziyette olanların durumu, eğitim veren ilgili komutanlık, okul veya askerî akademi komutanlıkları ile fakülte dekanlıklarının kararıyla belirlenecektir. Bunların ilişkilerinin kesilmesi ve eğitim veya öğretimlerine son verilmesi işlemi, Yetkili Makamların onayından sonra uygulanacaktır.

3. Gönderen Devlet; gerekli gördüğü takdirde, herhangi bir zamanda ve sebep göstermeksizin Kabul Eden Devlette bulunan Misafir Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencileri geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, bu şahısların mümkün olan en kısa zamanda ülkelerine dönmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar.

4. Savaş, silahlı çatışma, toplumsal başkaldırı ve uluslararası kriz gibi olağanüstü durumlarda; Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletten personelini geri çağırmasını talep edebilir. Gönderen Devlet, bu talebi derhal karşılayacaktır.

5. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken şahsi ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerine ait borçları tasfiye etmek zorundadır. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin tasfiye etmediği şahsi borçları için Gönderen Devlet tarafından gerekli tedbir alınacaktır.

MADDE XI HUKUKİ HUSUSLAR

1. Yargı yetkisi:

a. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin yasalarına ve yürürlükteki mevzuatına tabi olacak ve cezai yargı yetkisi, Kabul Eden Devlete ait olacaktır.

b. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler; Kabul Eden Devletin cezai ve inzibati mevzuatına maruz kalacaktır. Ancak Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencilerin aşağıdaki suçları, Gönderen Devletin yargı yetkisi içindedir;

(1) Münhasıran Gönderen Devletin malına veya güvenliğine, ya da Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencilerin kendisine veya mallarına karşı islediği suçlar,

(2) Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin eğitim ve öğretimine ilişkin suçlar veya eğitim ve öğretim sırasında bir fiil ya da ihmallerinden doğan suçlar,

c. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin kullanılacağı hallerde, hüküm içeriği Gönderen Devlet mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngörmekte ise, her iki ülke ceza mevzuatında yer alan veya uyum sağlayan bir ceza geçerli olacaktır.

2. Disiplin işlemleri:

a. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler; bulundukları kıta, karargah ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyacaktır.

b. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler; disiplin cezaları yönünden Gönderen Devletin mevzuatına tabidir. Gönderen Devlet, Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenci üzerindeki münhasır disiplin yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devletin yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciye görevin gerektirebileceği emirleri verebilecektir.

c. Tarafların askerî yetkililerince, yalnızca birlik eğitimlerinde uygulanmak üzere, disiplin işlemlerine ilişkin esasları belirlemek, disiplin cezaları ve uygulama esaslarını kararlaştırmak, uyuşmazlıkları çözmek maksadıyla komisyon kurulabilir. Komisyonun kararları tutanak altına alınır, tarafları bağlayıcı nitelikte kabul edilir. Disiplin cezaları, Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin eğitim gördüğü kıta, karargâh ve kurumun amiri ve/veya Gönderen Devletin Kıdemli Personeli tarafından ilgili ülkenin usul ve esaslarına göre verilecektir.

3. Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencinin tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.

4. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden ya da Misafir Askerî Öğrenciden herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.

5. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencinin faaliyetlerine son verilebilecektir.

6. Gönderen Devletin Kıdemli Personeline, Kabul Eden Devlette suç sayılmayan fiillerinden dolayı, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.

7. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenci; giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Devletin yürürlükteki gümrük, vergi ve alım-satım konularındaki mevzuatına tabi olacaklardır.

8. İşbu Anlaşmada hüküm altına alınmamış konularda "Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması"nın hükümleri uygulanacaktır.

MADDE XII

MALİ HUSUSLAR

1. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere ilişkin hususlar:

a. Kabul Eden Devlet; Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere ücretli, ücretsiz veya tenzilatlı eğitim verilip verilmeyeceğine, iâşe ve ibatesinin karşılanması maksadıyla ücret ödenip ödenmeyeceğine karar verecektir.

b. Ücret ödenmesine karar verilmesi halinde ödeme aşağıda belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

(1) Misafir Askerî Öğrenciler için;

(a) İaşe,

(b) İbate,

(c) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Devlet tarafından belirlenecektir.),

(d) Giyim-kuşam (Kabul Eden Devletin; emsali, kendi öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden)

(2) Misafir Askerî Personel için;

(a) Aylık ücret (esaslar ve miktar Kabul Eden Devletçe kursiyer Misafir Askerî Personelin rütbelerine göre belirlenecektir.),

(b) Giyim-kuşam (kursiyer Misafir Askerî Personelin sadece eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Devletin emsali personele verilen istihkak üzerinden).

c. Eğitimlerin ücretli verilmesi halinde Kabul Eden Devlet aşağıda belirtilen ihtiyaçları ücretsiz olarak karşılayacaktır.

(1) Deneyler, laboratuar ve dersler için malzeme,

(2) Kütüphanelere, okuma odalarına, spor salonlarına ve eğitim için gerekli olan diğer yerlere giriş,

(3) Eğitim amaçlı iç hat seyahatleri,

(4) Kabul Eden Devlette uygulanan mevzuata göre, kurs süresince, askerî giyim-kuşam ve uygulamaya yönelik çalışmalarda gerekli olan özel donanım. Bunlar mezuniyet sonrası iade edilecektir.

d. Uçuş Eğitimi, Fizyolojik Eğitim, Dalgıç Eğitimi, Serbest Çıkış Kulesi Eğitimi ve buna benzer yüksek maliyet gerektiren eğitimler tam ücretli olarak verilecektir.

e. Türkiye'de verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Moğolistan'da verilecek Moğolca lisan kurslarından kurs ücreti alınmayacaktır.

f. Kabul Eden Devletin ülkesi dışındaki tüm ulaşım masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

g. Kabul Eden Devlet tarafından eğitimlerin ücretli verilmesine karar verilmesi durumunda; Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere verilen eğitimler ve diğer harcamalara ilişkin ücretler Gönderen Devlet tarafından, eğitim süresinin veya faaliyetin sona ermesini müteakiben hazırlanacak fatura tarihini takip eden 60 (altmış) iş günü içinde, Kabul Eden Devletin yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan bir hesaba ödeme tarihindeki kur üzerinden ABD doları cinsinden yatırılacaktır.

2. Mübadele Askerî Personeline ilişkin hususlar;

Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin her türlü mali ve özlük hakları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır. Gönderen Devlet, Mübadele Personelinin aşağıda belirtilenler de dâhil, fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm masraf ve harcamalarını karşılayacaktır.

(1) Mübadele Askerî Personelin maaşı, tüm ödenekleri ve istihkakı,

(2) Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin, Kabul Eden Devlete seyahatleri de dâhil, tüm seyahat harcamaları (Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin harcamaları Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur),

(3) Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin şahsi eşyalarının nakli ve bu eşyalarda meydana gelebilecek kayıp ve hasarlar (Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin harcamaları Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur),

(4) Mübadele Askerî Personelin iş bu Anlaşma dışında kalabilecek resmî ve/veya gayri resmi eğitim ile ilgili harcamaları,

(5) Görevi sona eren veya erdirilen Mübadele Askerî Personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin dönüşü ile ilgili tüm harcamalar (Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin harcamaları Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur.),

(6) Mübadele Askerî Personelin askerî haberleşme imkânları haricinde kullanmış oldukları haberleşme vasıtalarının giderleri (Türk Mübadele Askerî Personelinin şahsi sorumluluğudur.),

(7) Mübadele Askerî Personel şahsi harcamalarını kendisi karşılayacaktır. Kabul Eden Devletin, Mübadele Askerî Personele yönelik hiçbir maddi sorumluluğu bulunmayacaktır.

MADDE XIII

TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanması esnasında, kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar ve ziyan ile üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Devletin yasaları ve mevzuatı geçerli olacaktır.

2. İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan ya da personelin yaralanması veya ölümünün ağır kusur ya da kasıt barındırdığı müstereken Taraflarca belirlenmişse, sadece bu durum tazminata yol açacaktır.

MADDE XIV İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin Statüsü:

a. Gönderen Devlet, personelini ve öğrencilerini eğitimden önce işbu Anlaşma çerçevesindeki statüler, haklar, sorumluluklar, görevler, uygulanacak eğitimin kapsamı, iâşe ve ibate esasları ile mali hususlar hakkında bilgilendirecektir.

b. Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, diplomatik ayrıcalıklar ve bağışıklıklara sahip olmayacaktır.

c. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Kabul Eden Devlet tarafından Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilere, bu Anlaşmada veya bu Anlaşmaya dayanarak yapılacak anlaşmalar ya da diğer düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında başka görev verilmeyecektir.

d. Kabul Eden Devlet ülkesinde kalmalarına müsaade edilen Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Devlet aleyhinde faaliyette bulunmayacaklardır.

e. Kabul Eden Devlet tarafından, Misafir Askerî Personele, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerine (sadece eş ve 12 yaşından büyük çocuklarına) ve Misafir Askerî Öğrencilere statüsüne uygun olarak özel kimlik kartı verilir.

2. Kıyafet:

a. Askerî Lise, Harp Okulu ve Astsubay Meslek Yüksek Okulu eğitimine gönderilen Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Devlet tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.

b. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin birlik ve kurumları içerisinde kendi silahlı kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Devletin sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyeceklerdir.

3. İzin:

a. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin tatil, izin ve diğer nedenlerle mevcut olmadığı durumları, eğitim planı gereklerine ve Kabul Eden Devletin aynı konumdaki personeli için geçerli kurallarına göre düzenlenecektir. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrencilerin, eğitim/öğretim dönemi dışındaki zamanlarda Kabul Eden Devlette ikamet etmeleri durumunda tüm masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

b. Kabul Eden Devlet askerî hastanesinin istirahatini onaylamasına binaen, Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler ilgili eğitim kurumunun mevzuatında belirtilen süre kadar eğitimde mevcut olmayabilir. Bu istirahat bitiminde ilgilinin eğitimini sürdüremeyecek durumda olması halinde, faaliyetine son verilebilir ve Kabul Eden Devletin muvafakati ile bu şahıs başka bir personel ile değiştirilebilir.

c. Kabul Eden Devletin ülkesi dışında yapılacak tatiller haricinde kullanılacak izinler; her iki Tarafın yetkili makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak, Kabul Eden Devletin yetkili makamınca verilecektir.

d. Misafir Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin ülkesinde uygulanan çalışma saatlerine ve buna ilişkin esaslara tabi olacaktır.

e. Misafir Askerî Personel millî gün ve/veya günlerinin Misafir Askerî Personel/büyükelçiliğinin düzenleyeceği faaliyetlere katılabilir. Bu günlerde izinli sayılmaz.

4. Ölüm:

a. Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden birinin ya da Misafir Askerî Öğrencilerin ölümü halinde Gönderen Devletin, yetkili makamını durumdan derhal haberdar edecektir.

b. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletin talebi üzerine cenazenin; Kabul Eden Devletteki en yakın uluslararası havaalanı, liman veya çıkış kapısına nakli için her türlü kolaylığı sağlamak ve harcamaları üstlenmek yükümlülüğündedir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Devletin sorumluluğunda olacaktır.

5. Kabul Eden Devlet tarafından, Misafir Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrencilerin ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.

MADDE XV

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Askerî Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Devletin ulusal mevzuatına göre karşılanır. Misafir Askerî Öğrencilerin sağlık sigortası primleri (özel sağlık sigorta poliçeleri hariç) veya sağlık giderleri Kabul Eden Devlet tarafından karşılanır.

2. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Devletin ulusal mevzuatına göre satın alınacak ulusal sağlık sigortası veya uluslararası sigorta anlaşmaları kapsamında geçerli bir sağlık sigortası tarafından karşılanır. Sigorta primleri ve tedavi hizmet giderleri Gönderen Devlet veya Misafir Askerî Personel/Mübadele Askerî Personel tarafından ödenir.

3. Sağlık sigortası yaptırmayan Misafir Askerî Personel/Mübadele Askerî Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin muayene ve tedavi hizmet giderleri Misafir Askerî Personel veya Gönderen Devlet tarafından karşılanır.

MADDE XVI

SOSYAL FAALİYETLER

Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler imkânlar dâhilinde, Kabul Eden Devletin mevzuatına uygun olarak; askerî yemekhaneler, kantinler ve askerî sosyal alanlardan faydalanabilirler:

1. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler görev yaptığı garnizonda bulunan ve Kabul Eden Devletin resmî olarak müsaade ettiği sosyal tesislerden (özel eğitim merkezleri hariç) mevcut imkânlar dâhilinde günübirlik,

2. Diğer garnizonlardaki sosyal tesislerden ise (özel eğitim merkezleri hariç) Kabul Eden Devletin müsaadesi ile günübirlik veya konaklama maksadıyla yürürlükteki mevzuat ve belirlenen ücret tarifesine göre faydalanabileceklerdir.

3. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Misafir Askerî Öğrenciler görev yaptığı yerde veya eğitim gördüğü birlik, karargâh ve kurumlarda bulunan kantin, tabildot gibi diğer tesislerden birlik komutanlıklarının müsaadesiyle faydalanacaktır.

MADDE XVII

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Askerî Personel, Mübadele Askerî Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile Misafir Askerî Öğrenciler, Kabul Eden Devletin, yabancıların ülkede seyahatine ilişkin yasal düzenlemelerine ve Kabul Eden Devletin ülkeye giriş ve ülkeden çıkışta uygulanan gümrük usullerine tabi olacaklardır.

2. Bununla birlikte Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XVIII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLENMESİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanma ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar üçüncü bir ülke veya teşkilata başvurmaksızın Taraflar arasında sağlanacak müzakere ve istişareler vasıtasıyla çözülecektir.
2. Müzakerelerin başlamasından itibaren 90 (doksan) gün içerisinde bir anlaşmaya varılamaması halinde Taraflar 30 (otuz) gün önceden yapacakları yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı feshedebileceklerdir.

MADDE XIX

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde bu Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini yazılı bir bildirimle diplomatik yollarla önerebilecektir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. 60 (altmış) gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri diplomatik yollarla 90 (doksan) günlük yazılı bir bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen Madde XX'da belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE XX

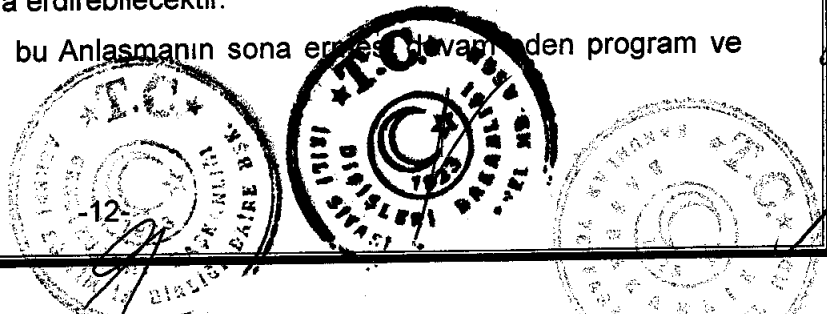
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1. Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte; 02 Aralık 1999 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moğolistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması" ile 09 Ekim 2009 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moğolistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü" yürürlükten kalkacak ancak bu anlaşma ve protokole dayanılarak yapılan anlaşma, protokol ve faaliyetler uygulanmaya devam edecektir.

MADDE XXI

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 (beş) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri yürürlük süresi sona ermeden 90 (doksan) gün önce yazılı olarak sona erdirmeye talebinde bulunmadığı müddetçe, bu Anlaşma 1'er (birer) yıllık sürelerle otomatik olarak uzayacaktır. "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Anlaşması"nın sona ermesi durumunda, bu Anlaşma da kendiliğinden yürürlükten kalkacaktır.
2. Taraflardan biri diğer Tarafın Anlaşmanın hükümlerine uymadığı veya uyamadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilecektir. Bu görüşmeler yazılı ön bildirimin alındığı tarihten itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde başlayacaktır. Müteakip 60 (altmış) gün içinde görüşmelerde bir sonuca varılamazsa, Taraflardan herhangi biri, 90 (doksan) günlük bir yazılı ön bildirim ile bu anlaşmayı sona erdirebilecektir.
3. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, bu Anlaşmanın sona ermesi devam eden program ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

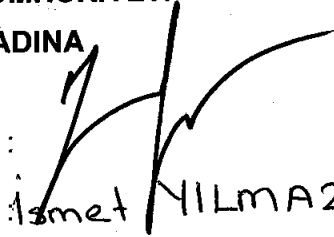

MADDE XXII
METİN VE İMZA

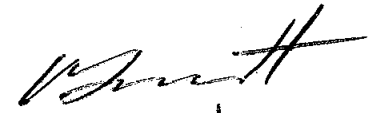
Bu Anlaşma Türkçe, Moğolca ve İngilizce dillerinde ve her biri eşit derecede geçerli olmak üzere ikiye asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

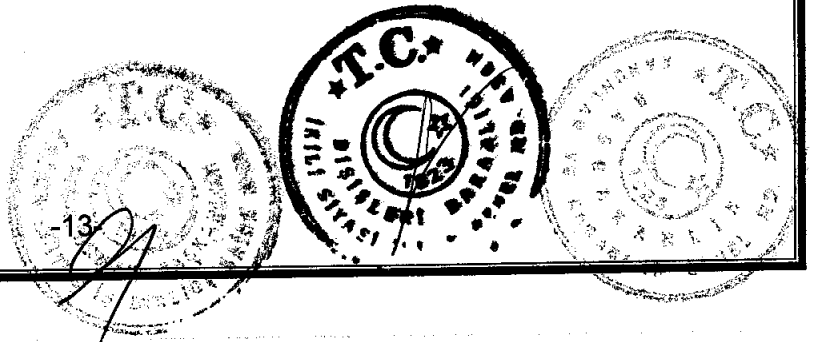
Bu Anlaşma, kendi hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve aşağıda imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :
İSİM : Ismet NILMAZ
RÜTBESİ : -
UNVANI : Milli Savunma Bakanı
TARİH : 16.12.2015
YER : Ankara / Türkiye

MOĞOLİSTAN
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :
İSİM : Ts. Tsolmon
RÜTBESİ : 2
UNVANI : Milli Savunma Bakanı
TARİH : 09.12.2015
YER : Moğolistan
Ulaanbaatar

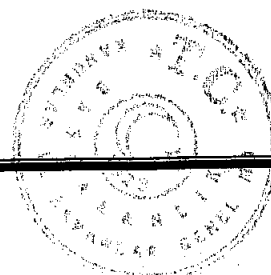
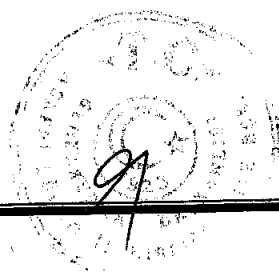
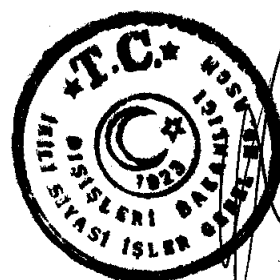

**ЦЭРГИЙН СУРГАЛТЫН ХАМТЫН
АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ**

**БҮГД НАЙРАМДАХ ТУРК УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР,**

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР**

ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР

**ЦЭРГИЙН СУРГАЛТЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ
БҮГД НАЙРАМДАХ ТУРК УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР**

Бүгд Найрамдах Турк Улсын Засгийн газар болон Монгол Улсын Засгийн газар
(цаашид "Талууд" гэх)

1999 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн "Цэргийн салбар дахь хамтын
ажиллагааны талаарх Бүгд Найрамдах Турк Улсын Засгийн газар, Монгол Улсын
Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр"-ийг үндэслэж,

Талуудын хооронд нөхөрсөг харилцаа болон цэргийн салбар дахь хамтын
ажиллагааг сайжруулах эрмэлзлэлийг онцолж,

Дор дурдсанаар харилцан тохиролцов. Үүнд:

**1 дүгээр зүйл
ЗОРИЛГО**

Энэхүү хэлэлцээр нь цэргийн сургалтын салбарт Талуудын хооронд хамтран
ажиллах механизмыг бий болгоход оршино.

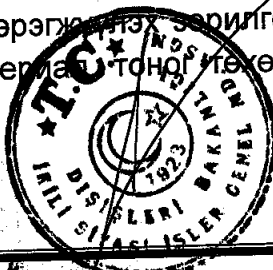
**2 дугаар зүйл
ХАМРАХ ХҮРЭЭ**

Энэхүү хэлэлцээрийн заалтууд нь хэлэлцээрийн 4 дүгээр зүйлийн дагуу нөгөө
Талын цэргийн байгууламж, цэргийн сургалтын байгууллага болон анги салбарт
сургалтад хамрагдахаар зөвшөөрөгдсөн, эсхүл хамтын үйл ажиллагаа болон
сургалтын явцад хамрагдаж буй Талуудын аль нэгний Зэвсэгт хүчний офицер,
ахлагч, тусгай мэргэшлийн түрүүч, гэрээт цэргийн алба хаагч, хугацаат цэргийн алба
хаагч, цэргийн сургуулийн сонсогч, энгийн ажилтанд болон тэдний гэр бүлийн
 гишүүдэд хамаарна.

**3 дугаар зүйл
НЭР ТОМЪЁОНЫ ТОДОРХОЙЛОЛТ**

Энэхүү хэлэлцээрт заасан нэр томъёог дараах утгаар ойлгоно:

1. "Хэлэлцээр" гэж Талуудын хооронд байгуулсан Цэргийн сургалтын хамтын
ажиллагааны хэлэлцээрийг хэлнэ,
2. "Илгээгч улс" гэж энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хүлээн авагч улс руу
бие бүрэлдэхүүн, материал, тоног төхөөрөмжийг илгээж буй улсыг,
3. "Хүлээн авагч улс" гэж энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор өөрийн нутаг
дэвсгэртээ илгээгч улсын бие бүрэлдэхүүн, материал, тоног төхөөрөмжийг хүлээн
авч байгаа улсыг,

4. "Эрх бүхий байгууллага" гэж энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилттэй холбоотой дараах Талуудын эрх бүхий байгууллагыг:

1. Бүгд Найрамдах Турк Улсын Засгийн газар: Бүгд Найрамдах Турк Улсын Зэвсэгт Хүчний Ерөнхий Штаб

2. Монгол Улсын Засгийн газар: Монгол Улсын Батлан хамгаалах яам

5. "Зочин цэргийн алба хаагч" гэж суралцагч, сургагч, багш зааварлагч, зөвлөгч, ажиглагч зэрэг энэхүү Хэлэлцээрийн хэрэгжилтийн хүрээнд нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт байгаа Талуудын цэргийн болон энгийн албан хаагчийг,

6. "Гэр бүлийн гишүүн" гэж энэхүү Хэлэлцээрийн хамрах хүрээнд зочин цэргийн алба хаагч холбогдох үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу түүнийг дагалдаж яваа эхнэр/нөхөр, хүүхдийг,

7. "Захирагч" гэж цэргийн удирдах төв байр, цэргийн бааз, цэргийн анги салбарыг захирч байгаа, өөрт захирагдахаар илгээсэн цэргийн алба хаагчийн үйл ажиллагааны төлөө үүрэг хүлээдэг этгээдийг,

8. "Цэргийн ахлах албан тушаалтан" гэж энэхүү хэлэлцээрийн хамрах хүрээнд илгээсэн цэргийн/иргэний багийн үйл ажиллагаанд хяналт тавихаар эрх авсан цэргийн алба хаагчдаас хамгийн ахмад/ахлах гишүүн ба илгээгч улсын үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу томилогдсон этгээдийг,

9. "Уригдсан сонсогч" гэж илгээгч улсаас офицер, ахлагчийн хувиар цэргийн академи, анагаах ухааны цэргийн факультет, цэргийн ахлах сургууль, ахлагчийн мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн дээд сургуульд суралцуулахаар томилогдсон офицер, ахлагчийн статус хараахан аваагүй байгаа ажилтанг,

10. "Энгийн ажилтан" гэж Талуудын зэвсэгт хүчинд байнгын ажлын байранд цэргийн болон цэргийн бус ажил үүрэг гүйцэтгэж буй этгээдийг,

11. "Харилцан солилцоо" гэж хоёр улсын зөвшөөрлөөр тодорхойлогдон, тодорхой хугацаанд харилцан гүйцэтгэх үйл ажиллагааг,

12. "Цэргийн солилцооны алба хаагч" гэж энэхүү хэлэлцээрийн хүрээн дэх солилцооны үйл ажиллагаанд зориулан Турк болон Монгол Улсад байрлаж байгаа этгээдийг,

13. "Дагалдах офицер" гэж уригдсан цэргийн алба хаагчид туслах үүрэг бүхий албан ёсны төлөөлөгчөөр ажиллах хүлээн авагч улсын эрх бүхий ажилтанг хэлнэ.

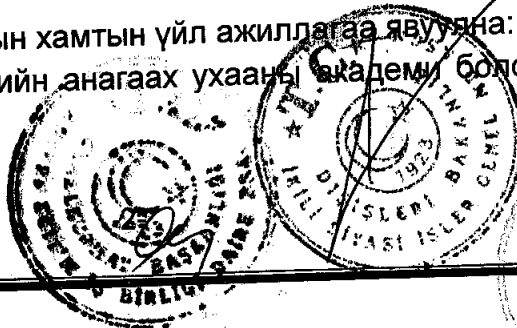
14. "Нууц мэдээлэл" гэж Бүгд Найрамдах Турк Улс болон Монгол Улсын олж авсан мэдээлэл, эдгээр Талуудын аль нэг талын эрх мэдэл буюу хяналтанд байгаа үндэсний аюулгүй байдлын ашиг сонирхолын дагуу хамгаалагдсан байх ёстой, нууцлалын зэрэглэлийн тэмдэглэгээтэй албан ёсны мэдээллийг хэлнэ. Энэхүү мэдээлэл нь бичгээр гаргасан, харааны, соронзон, техник болон технологийн хэлбэрээр байж болно.

4 дүгээр зүйл

ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ САЛБАР

Талууд дараах чиглэлээр сургалтын хамтын үйл ажиллагаа явуулна:

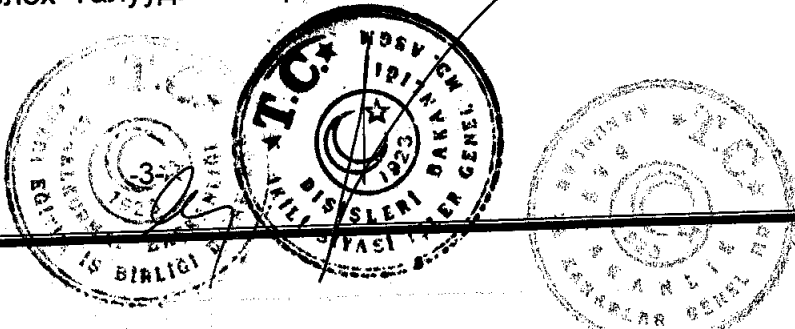
1. Команд штабын коллеж, цэргийн анагаах ухааны академи болон цэргийн зураг зүйн сургуулийн сургалт,

2. Цэргийн дунд боловсролын сургуулийн сургалт(цэргийн ерөнхий боловсролын сургууль, цэргийн академи, цэргийн эрүүл мэндийн сургууль, ахлагчийн мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн дээд сургууль) болон салбар сургууль,
3. Цэргийн цагдаагийн сургуулийн сургалт,
4. Сургалтын төв дэх мэргэжлийн өмнөх сургалт, дамжаа,
5. Их сургууль дахь магистр болон докторын сургалт,
6. Их сургууль, Удирдах төв байр, салбар нэгж дэх ажлын байран дээрх сургалт,
7. Их сургууль, Удирдах төв байр, салбар нэгжүүдэд зөвлөхөөр томилох,
8. Их сургууль, Удирдах төв байр, салбар нэгжүүд дэх айлчлал,
9. Боловсрол, сургалтын байгууллага хоорондын багш/оюутан харилцан болон нэг талын солилцоо, зөвлөгөөн,
10. Төлөөлөгч солилцоо,
11. Цэргийн дасгал сургуульд ажиглагчаар оролцох,
12. Хамтарсан сургуульд оролцох,
13. Сургалт сайжруулахад зориулсан мэдээллийн харилцан солилцоо,
14. Цэргийн түүх, цэргийн архив, цэргийн музей судлалын салбар дахь хамтын ажиллагаа,
15. Цэргийн анагаах ухаан, эрүүл мэндийн үйлчилгээний салбар дахь хамтын ажиллагаа,
16. Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн сургалт, мэдээллийн солилцоо,
17. Цэргийн ар талын сургалтын салбар дахь хамтын ажиллагаа,
18. Энхийг дэмжих болон хүмүүнлэгийн тусламжийн чиглэлээрх хамтын ажиллагаа,
19. Бие бүрэлдэхүүн/ажилтан солилцох,
20. Турк болон Монгол хэлний дамжаанд бие бүрэлдэхүүн сургах,
21. Зураг зүй болон усны түвшин судлалын чиглээрх хамтын ажиллагаа,
22. Нийгэм, спорт, соёлын чиглэлээрх үйл ажиллагаа,
23. Боловсон хүчин, хүний нөөцийн төлөвлөлт, хүний нөөцийн хангалт сургалт, хөдөлмөр эрхлэлт, ажилтны эрхийн чиглэлээрх сургалт, мэдээлэл солилцоо.

5 дугаар зүйл ХАМТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

1. Сургалтыг хүлээн авагч улсын шалгуурын дагуу явуулна.
2. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу илгээгч улс нь сургалтын хүсэлтээ өмнөх оны 3 дугаар сард, хамгийн сүүлдээ сургалт, дамжаа эхлэхээс өмнө хүлээн авагч улсад хүргүүлнэ. Хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш, хүлээн авагч улс нь өөрийн боломжийг судалж үзээд илгээгч улсад хариу мэдэгдэнэ.
3. Онцгой тохиолдолд, Талууд нь богино хугацааны сургалт болон энэхүү гэрээнд тусгайлан заасан бусад сургалтын талаарх хүсэлтээ албан ёсоор бичгээр мэдэгдэнэ. Энэхүү нэмэлт хүсэлт нь аль болох Талуудын хооронд зөвшилцсөний үндсэн дээр төлөвлөгөөнд орж болно.

4. Сургалтыг хүлээн авагч улсын хэлээр зохион байгуулах урьдчилсан нөхцөлтэй. Хэрэв илгээгч улсын хүсэлт болон хүлээн авагч улс тохиромжтой гэж үзсэн тохиолдолд 3 сараас доош хугацааны сургалтыг хэлмэрчээр дамжуулан явуулж болно. Сургалтыг хэлмэрчээр дамжуулан явуулж байгаа тохиолдолд, илгээгч улс нь сургалтад илгээж буй бие бүрэлдэхүүнтэй хамт хангалттай тооны цэргийн орчуулагчийг томилно. Илгээгч улс нь орчуулга/хэлмэрчийн зардлыг гаргана.

5. Илгээгч улс нь шаардлагатай зохицуулалтыг хийх боломжийг олгохын тулд сургалт эхлэхээс 45 (дөчин тав)-аас доошгүй хоногийн өмнө сургалтад оролцох талаарх эцсийн шийдвэр, сургалтад оролцогчдын тоо, нислэгийн болон бусад мэдээллийг хүлээн авагч улсад мэдээлнэ. Хугацаандаа амжиж хүсэлтээ ирүүлээгүй тохиолдолд хүлээн авагч улс сургалтыг хойшлуулах, эсхүл бүрмөсөн цуцална.

6. Хамтын ажиллагаа нь Талуудын хууль эрх зүйн зохицуулалтыг хүндэтгэх, харилцан адил байх зарчмын үндсэн дээр хийгдэнэ.

7. Сургалтын хүсэлтийг Хүлээн авагч улсын эрүүл мэндийн журмын хүрээнд зохицуулна.

6 дугаар зүйл СУРГАЛТЫН НӨХЦӨЛ

1. Уригдсан цэргийн алба хаагч болон сонсогчийн сургалт нь сургалт явагдаж буй цэргийн байгууллага, анги салбарын хөтөлбөрийн дагуу явагдана. Хэрэв хичээлийн сэдэв нь үндэсний аюулгүй байдлын асуудлыг хамарвал хязгаарлалт тавьж болно.

2. Хүлээн авагч улс нь сургалтын хугацааны туршид уригдсан цэргийн алба хаагч болон сонсогчийг хангах мөн сургалтын төгсгөлд Хүлээн авагч улсад буцааж өгөх тоног төхөөрөмж болон сургалтын материалыг зааж болно.

3. Илгээгч нь улс нь Хүлээн авагч улсын тодорхойлсон шаардлагын дагуу сургалтад хамрагдах алба хаагчдыг сонгоно. Хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон шаардлага хангаагүй алба хаагчийг сургалтад хүлээн авахгүй.

4. Хүлээн авагч улс нь шалгалтын төрөл болон сургалттай холбогдсон зохицуулалтыг хийнэ.

5. Протокол, эсхүл техникийн/захиргааны зохион байгуулалтыг энэхүү хэлэлцээрт тулгуурлан байгуулж болно. Эдгээр протокол, эсхүл техникийн/захиргааны зохион байгуулалт нь дараах зүйлсийг багтааж болно. Үүнд:

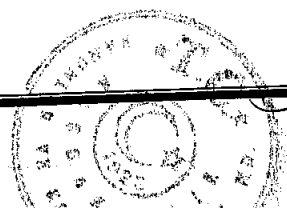
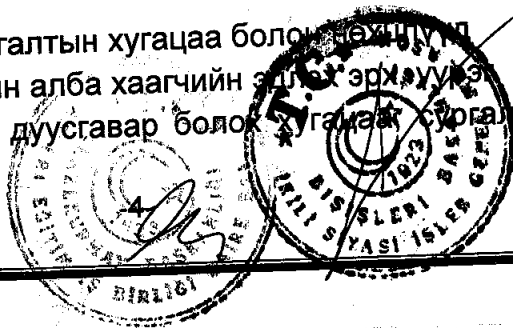
a. Сургалтын сэдэв,

b. Сургалт болох газар

c. Сургалт явуулах хэл, сургалтын хугацаа болон хөдөөтэй

d. Сургалтын туршид цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн

e. Сургалтын эхлэх болон дуусгавар болох хугацаа, сургалтад оролцогчдын тоо

- f. Сургалтад оролцогчид шаардагдах боловсролын зэрэг
- g. Сургалтын хугацааны туршид цэргийн алба хаагчийн аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ
- h. Алдагдал болон нөхөн төлбөрийг олгох арга
- i. Сургалтын талаарх төлбөрийн нөхцөл болон журам
- j. Яаралтай тусламжийн үзлэг, анхны тусламж болон яаралтай шүдний тусламжаас бусад үзүүлсэн эмнэлэгийн үйлчилгээ, үзлэг, эмчилгээ, шүдний тусламж үйлчилгээний нөхөн төлбөр олгох арга
- k. Хоол, байр болон тээврийн талаарх зохицуулалт
- l. Сургалттай холбоотой бусад зохицуулалт

6. Заасан сургалтын хөтөлбөрийг дүүргэж, сургалт дамжааны нөхцөлийн дагуу авсан шалгалтыг амжилттай өгч, диплом/төсөл зэрэг эрдмийн бүтээлээ амжилттай бэлтгэж, хамгаалсан сургалт, дамжаанд оролцохоор илгээсэн алба хаагчид, хэрэгцээтэй бол тэдгээр нь сургалтын хөтөлбөрийг дүүргэсэн болон сургалтын дагуу эрдмийн зэрэг зэргийг илтгэсэн төгсөлтийн гэрчилгээ (диплом, гэрчилгээ гэх мэт)-г олгоно. Илгээгч улсын хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох байгууллагаас олгосон төгсөлтийн гэрчилгээ (диплом, сертификат) нь дүйцсэнг батална.

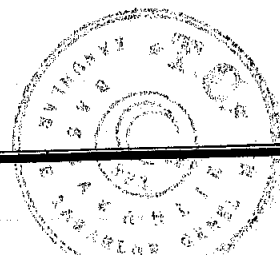
7 дугаар зүйл АЛБА ХААГЧ СОЛИЛЦООНЫ ЕРӨНХИЙ АСУУДАЛ, ЭРХ ҮҮРЭГ БОЛОН НӨХЦӨЛ

Хэрэв Талууд алба хаагчид солилцох талаар тохиролцоонд хүрсэн бол дараах үүргийг гүйцэтгэнэ.

1. Мэргэшсэн алба хаагчийн урт хугацааны томилолт нь харилцан адил байх зарчмын үндсэн дээр хэлний сургалт, мэдээлэл болон туршлага солилцох харилцан сонирхлыг хангах болон нэгдсэн соёл, ойлголцлыг бий болгох арга замаар хийгдэнэ.

2. Томилогдох алба хаагчдын тоо, болзол (шаардлага)-ын талаарх нэмэлт/хасалт, солилцооны асуудал, эсхүл одоогийн солилцооны үйл ажиллагаа нь хоёр орны хооронд зохион байгуулах албан ёсны уулзалт болон дээд хэмжээний айлчлалын үеэр зөвшилцлийн замаар хийгдсэн тохиролцоонд үндэслэн тодорхойлогдоно. Хүлээн авагч улс нь цэргийн солилцооны алба хаагчдыг тэдний мэргэжил, туршлага шаардлагатай байгаа газруудад илгээгч улсын бичгээр гаргасан зөвшөөрлийн дараа томилно. Талууд өөрөөр харилцан тохиролцоогүй бол,

- а) Төрөлх хэлний багш нар хэлний сургуульд
- б) Эрдэм шинжилгээний ажилтан нь цэргийн сургууль болон дайны коллежид
- в) Цэргийн хэрэгт шинжээч алба хаагчид нь холбогдох салбар сургуульд
- д) Цэргийн багийн захирагч (батальон захирагч, батальоны захирагчийн орлогч, салаа/ротын захирагч, салаа/ротын ахлагч зэрэг) цэргийн сургууль болон бусад тохиролцсон цэргийн анги салбарт
- е) Штабын офицерууд нь хүчний штаб эсхүл зөвшөөрөгдсөн төв штабт, тохиролцсон бусад анги салбарт тус тус алба хаана.

3. Энэ хүрээнд уригдсан алба хаагчийн томилгоо нь 6 сар байна. Хэрэв шаардлагатай бол үүний үргэлжлэх хугацаа болон нийт хугацааг солилцооны онцлог шинжийн дагуу хоёр улсын бичгээр гаргасан зөвшөөрлийн дагуу өөрчилж болно.

4. Талууд алба хаагчдын солилцоог цаашид шаардлагагүй эсвэл тэдний харилцан ашиг сонирхолд үйлчлэхгүй байна гэж үзвэл холбогдох өөрчлөлт, эсхүл солилцооны сэдэв болон хугацаанд өөрчлөлт оруулж болно.

5. Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол солилцооны цэргийн алба хаагчийг сургалтын төгсгөлд шаардлага хангасан өөр хүнээр сольж болно.

6. Илгээгч улс нь дараах шалгуурын дагуу солилцооны хөтөлбөрийн хүрээнд алба хаагчдыг сонгож, томилно:

- а) Шаардлагатай боловсрол болон мэргэжлийн туршлагатай байх
- б) Илгээгч улсын цэргийн албан тушаалд ажиллаж байгаа алба хаагч байх
- в) Хүлээн авагч улсын үндэсний бодлого, үнэт зүйл, соёл, амьдралын хэв маягийн дагуу биеэ авч явах чадвартай байх ёстой.

7. Илгээгч улс нь дээрх шаардлагыг хангасан солилцооны цэргийн алба хаагчдыг бие даан сонгох эрхтэй. Солилцооны цэргийн алба хаагч нь заасан мэргэжилгүй буюу мэргэжлийн бус, сахилга батын доголдол, онолын хангалтгүй мэдлэг, чадваргүй байдал, эрүүл мэндийн болон бие махбодийн шалтгаанаар эсвэл тэдний өөрсдийн хүслээр эсвэл тодорхой бус шалтгаанаар үүргээ гүйцэтгэх боломжгүй болсон зэрэг шалтгааны улмаас сургалтаа орхих тохиолдолд илгээгч улс нь ямар нэгэн зөвтгөх шалтгааны талаар хүсэлт гаргалгүйгээр алба хаагчаа эгүүлэн татаж өөр хүн томилно. Энэ тохиолдолд, хүлээн авагч улс нь солилцооны цэргийн алба хаагчийн орны хүний талаар цэргийн атташегийн албаар дамжуулан илгээгч улсад уламжилна.

8. Илгээгч улс нь солилцооны сургалт эхлэхээс өмнө бэлтгэл ажил хангахад зориулан солилцооны цэргийн алба хаагч нь шаардлагатай нөхцөлүүд, мэргэшлийн шаардлагыг хангасан болохыг түүнчлэн цэргийн цол, мэргэжлийн бүртгэлийн дугаар, төрсөн он сар, өдөр, намтар (боловсролын түвшин), цусны бүлэг зэрэг мэдээллийг үзүүлсэн албан ёсоор батлагдсан баримт/захидлыг хүлээн авагч улсад илгээнэ.

9. Солилцооны цэргийн алба хаагчид ямар нэгэн тушаал болон хяналтын үүрэг гүйцэтгэхгүй. Солилцооны цэргийн алба хаагчид зөвхөн сургалтын үйл ажиллагаатай холбогдсон үүрэг гүйцэтгэнэ. Солилцооны цэргийн алба хаагч нь хичээлийн хөтөлбөр бэлтгэхгүй, үнэлгээ хийхгүй, шалгалт авахгүй. Хэдийгээр, тэд хичээлийн оролцооны талаар үзэл бодлоо илэрхийлж, хичээлийн хөтөлбөрийг сайжруулахад зориулан санал гаргаж болно.

10. Солилцооны цэргийн алба хаагч болон хүлээн авагч улсын цэргийн алба хаагч хоорондын харилцаа цэргийн ёс зүйн дүрмээр тогтоогддог. Хэрэв шаардлагатай бол Солилцооны цэргийн алба хаагч нь сургалтын хөтөлбөрийн захирагчийн үйл ажиллагаа болон бусад асуудлаар Хөтөч Офицерын зөвлөгөө авна.

11. Солилцооны цэргийн алба хаагч нь сургалтын үед хийгдэх үйл ажиллагааны талаар өөрийн улсаас гаргасан албан ёсны ном сурах бичиг, сонин сэтгүүл, мултимедиа зэргийг авчирч болно. Эдгээр материалыг хөтөч офицероор дамжуулан нэгж тарааж өгнө.

12. Солилцооны цэргийн алба хаагч нь лекц, сургалт болон бусад уулзалтын үеэр сургалтын оролцогчид болон суралцагчидтай бүх нийтээр гэмт хэрэгт тооцогддог, хууль зүйн үр дагавар дагуулсан асуудлаар ярилцах ёсгүй.

13. Солилцооны цэргийн алба хаагч нь өдөр тутмын болон долоо хоног тутмын ажлын цагийг дагаж мөрдөнө. Гэсэн хэдий ч, солилцооны цэргийн алба хаагчийн эрх бүхий байгууллагын бичгээр гаргасан зөвшөөрлөөр өөрсдийн улс орны үндэсний болон шашны өдрүүдэд чөлөөтэйд тооцогдоно.

14. Солилцооны цэргийн алба хаагч нь хүлээн авагч улсын анги болон байгууллагад өөрийн орны дүрэмт хувцсыг, сургалт болон бусад үйл ажиллагааны туршид хүлээн авагч улсаас хангасан дүрэмт хувцас, бусад үйл ажиллагааны үед энгийн хувцас өмсөнө.

15. Хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийн дагуу зардлаа өөрсдөө хариуцсан нөхцөлд солилцооны цэргийн алба хаагч нь гэр бүлийн гишүүнээ авчрах эрхтэй.

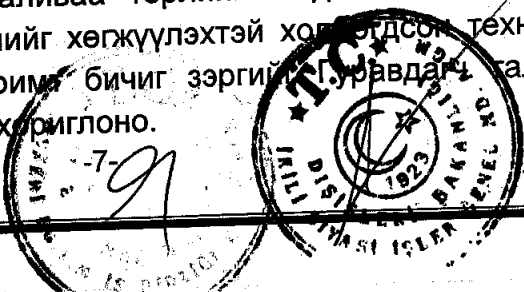
16. Энхийг сахиулах ажиллагаанд солилцооны цэргийн алба хаагч нь аливаа цэргийн ажиллагаа, дасгал болон сургуульд оролцохгүй.

17. Хэрэв Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол Солилцооны цэргийн алба хаагч нь суралцаж байгаа цэргийн анги, нэгж, байрлаж байгаа цэргийн хүрээний хил хязгаар дотор байрлана.

8 дугаар зүйл НУУЦ МЭДЭЭЛЛИЙН ХАМГААЛАЛТ

1. Талууд нь үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу, энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилт болон хамтарсан үйл ажиллагааны хамрах хүрээнд солилцох баримт, материал болон тоног төхөөрөмжтэй холбогдсон бүх мэдээллийг хамгаална. Солилцсон мэдээллийн нууцын зэрэглэлийг өөрчилж болохгүй. Энэ хүрээнд, Талууд нь нууцын ижил зэрэглэлтэй өөрсдийн мэдээллийг хамгаалахад хэрэглэгддэг арга хэмжээг авна. Солилцсон мэдээлэлд дараах нууцын зэрэглэлийн ангилал, хугацааны тохирохыг өгнө. Онц чухал-маш нууц, нууц, албан хэрэгцээнд, хязгаарлагдсан болон нууц биш.

2. Талууд аль аль нь энэхүү Хэлэлцээрийн хамрах хүрээн дэх хамтын ажиллагааны хэрэгжилтийн туршид солилцсон аливаа төрлийн мэдээлэл, олж авсан зэвсэг, материал тоног төхөөрөмжийг тэднийг хөгжүүлэхтэй холбогдсон техникийн баримт бичиг, эсхүл бусад мэдээлэл, баримт бичиг зэргийг гэрээний гадна талд задруулах, худалдах, дамжуулах, хуваалцахыг хориглоно.

3. Талууд нь зөвхөн мэдэх шаардлагатай, нууцын баталгаатай албан хаагчид нууц мэдээлэл болон материалд нэвтрэх эрхтэй байх баталгааг хангана.

4. Энэхүү хэлэлцээрийн зүйл, заалтыг хэрэгжүүлэх явцад олж авсан мэдээллийг Талуудын нэг нь нөгөө Талын болон Гуравдагч талын ашиг сонирхлын эсрэг хэрэглэхийг хориглоно.

5. Энэхүү хэлэлцээр дуусгавар болсны дараа Талууд нь нууц мэдээллийг хамгаалах болон тэдгээрийг задруулахаас урьдчилан сэргийлэх үүрэгтэй хэвээр байх болно.

6. Энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилтийн хүрээнд солилцсон мэдээлэл санаандгүйгээр ил болсон, задарсан тохиолдолд, үүнийг илрүүлсэн тал нь нөгөө талдаа нөхцөл байдлын талаар нэн даруй мэдээлнэ.

7. Талууд энэхүү хэлэлцээрийн хамтын ажиллагааны хүрээнд олж авсан мэдээллийг зөвхөн энэхүү хэлэлцээрийн зорилготой нийцүүлэн хэрэглэнэ.

9 дүгээр зүйл БУСАД ОЛОН УЛСЫН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ

1. Энэхүү Хэлэлцээрийн заалтууд нь Талуудын аль алины байгуулсан бусад олон улсын гэрээ, хэлэлцээрээр хүлээсэн үүрэгт нөлөөлөх ёсгүй.

2. Энэхүү хэлэлцээрт заагаагүй асуудлаар, Цэргийн салбар дахь хамтын ажиллагааны хэлэлцээрийг суурь болгон авч үзнэ.

10 дугаар зүйл ТУСГАЙ АСУУДАЛ

1. Зочин цэргийн алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, түүнчлэн зочин сонсогч нь суралцах хугацаандаа гуравдагч улс оронтой аливаа хэлбэрийн зэвсэгт мөргөлдөөнд оролцохгүй байх болон хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт үлдэх, хүлээн авагч улсын ашиг сонирхол болон дотоод аюулгүй байдалд хохирол учруулах үйл ажиллагаанд оролцохгүй байх үүрэгтэй. Зочин цэргийн алба хаагч, тэдний гэр бүлийн гишүүд, түүнчлэн зочин сонсогч нь хүлээн авагч улсад байрлах хугацааны туршид энэхүү хэлэлцээрт зааснаас бусад аливаа үйл ажиллагаанд оролцохгүй.

2. Амжилтгүй, сахилга батгүй, эрүүл мэндийн дорой байдал зэрэг шалтгааны улмаас сургалтаа үргэлжлүүлэх боломжгүй зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчийн нөхцөл байдал нь холбогдох албан тушаалтан, сургуулийн удирдлага, эсвэл цэргийн коллеж болон Факультетийн деканы газрын шийдвэрээр тодорхойлогдоно. Тусгаарлах үйл ажиллагаа болон сургалт боловсролыг дуусгавар болгосон тухай эрх бүхий байгууллагын бэлтгэлөөр гаргах арга хэмжээг авна.

3. Илгээгч улс ньшаардлагатай гэж үзвэл, ямар нэгэн шалтгаан заалгүйгээр ямар ч үед зочин цэргийн алба хаагч болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүд мөн түүнчлэн зочин сонсогчийг эгүүлэн татаж авах эрх эдэлнэ. Хүлээн авагч улс нь илгээгч улсын аль болох богино хугацаанд буцаахад шаардлагатай зардлыг гаргана.

4. Дайн, зэвсэгт мөргөлдөөн, нийгмийн бослого болон олон улсын хямралт байдлын үед Хүлээн авагч улс нь Илгээгч улсад өөрийн бие бүрэлдэхүүнээ эгүүлэн татаж авах хүсэлт тавьж болно. Илгээгч улс нь тэр даруй энэхүү хүсэлтийг биелүүлнэ.

5. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогч хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрийг ямар нэгэн шалтгаанаар орхин гарах үед өөрийн хувийн болон гэр бүлийн гишүүдийн өр төлбөрийг барагдуулна. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчийн төлж барагдуулаагүй өр төлбөрт илгээгч улс нь шаардлагатай арга хэмжээг авна.

11 дүгээр зүйл ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН АСУУДАЛ

1. Шүүхийн харъяалал:

а. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, мөн түүнчлэн Зочин сонсогч нь Хүлээн авагч улсын хүчин төгөлдөр хууль тогтоомж, дүрэм журамд захирагдана.

б. Зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, мөн түүнчлэн Зочин сонсогчийн үйлдсэн дараах гэмт хэргүүд нь Илгээгч улсын хууль тогтоомжоор хариуцлага хүлээнэ.

1. Зөвхөн Илгээгч улсын эд хөрөнгө, аюулгүй байдал болон Зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, мөн түүнчлэн Зочин сонсогчийн эд хөрөнгө, хүний эсрэг үйлдсэн гэмт хэргүүд,

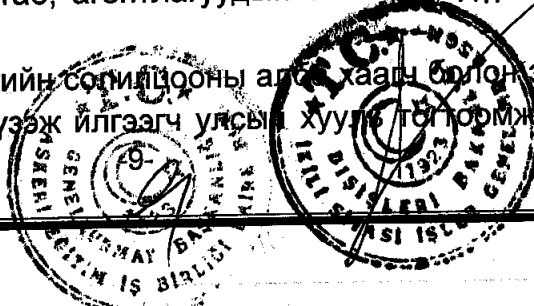
2. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч, мөн түүнчлэн зочин сонсогчийн сургалт, боловсролтой холбоотой гэмт хэргүүд, сургалт, боловсролын үйл ажиллагааны туршид тэдний санаатай үйлдэл, эс үйлдлээс үйлдэгдсэн гэмт хэргүүд,

с. Хүлээн авагч улсын хуулийг хэрэглэж байгаа тохиолдолд, шийтгэх тогтоолд нь Илгээгч улсын хууль тогтоомжид байдаггүй шийтгэл тусгагдсан бол, аль аль улсуудын хууль тогтоомжид оршдог, эсхүл зохимжтой гэж үзсэн аль нэг шийтгэлийг хүлээлгэнэ.

2. Сахилгын арга хэмжээ:

а. Зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон Зочин сонсогч нь тухайн байрлаж буй цэрэг, штаб, агентлагуудын сахилгын дүрэм журмыг дагаж мөрдөнө.

б. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон зочин сонсогч нь сахилгын шийтгэлийг харгалзан үзэж илгээгч улсын хууль тогтоомжид захирагдана.

Илгээгч улс нь хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэр дэх зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон зочин сонсогчийн хувьд өөрийн онцгой сахилгын эрх мэдлээ хадгална. Гэсэн хэдий ч, хүлээн авагч улсын эрх бүхий цэргийн байгууллага нь тэдний командлалд байгаа зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон зочин сонсогчид үүргийн дагуу хууль тогтоомжид нийцсэн тушаал өгч болно.

с. Талуудын эрх бүхий цэргийн байгууллага нь зөвхөн нэгж сургалтад хэрэглэгдэх сахилгын арга хэмжээний нөхцлийг тодорхойлох, сахилгын шийтгэлийг тодорхойлох, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх, маргааныг шийдвэрлэхтэй холбоотой комисс байгуулж болно. Комиссын шийдвэрийн тэмдэглэл хөтлөх ба Талууд заавал дагаж мөрдөхөөр хүлээн зөвшөөрнө. Сахилгын шийтгэлийг зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогч сургалтад хамрагдах газрын удирдах байгууллага, агентлагийн ахлах дээд тушаалтан эсвэл холбогдох улсын нөхцөл, журмын дагуу илгээгч улсын ахлах дээд албан тушаалтан нь өгнө.

3. Зочин цэргийн сонсогч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүн мөн түүнчлэн Зочин сонсогч баривчлагдсан тохиолдолд Хүлээн авагч улс нь нөхцөл байдлын талаар Илгээгч улсад нэн даруй мэдэгдэнэ.

4. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, мөн түүнчлэн зочин сонсогч нь хүлээн авагч улсад мөрдөн байцаалт, шүүхэд дуудагдсан тохиолдолд, тэдгээр нь нийтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн хууль зүйн хамгаалалт эдлэх эрхтэй ба энэ нь хүлээн авагч улсын иргэний эдлэх эрхээс бага байх ёсгүй.

5. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон зочин цэргийн сонсогч нь хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийг зөрчсөн тохиолдолд, тэдний үйл ажиллагааг дуусгавар болгоно.

6. Хүлээн авагч улсад гэмт хэрэгт тооцогддоггүй солилцооны алба хаагчдын үйлдэлд Илгээгч улсын ахлах албан тушаалтан нь холбогдох цэргийн алба болон сахилгын дүрмийн дагуу сахилгын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх эрхтэй байна.

7. Зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч, тэдний гэр бүлийн гишүүд болон Зочин сонсогч нь Хүлээн авагч улсад нэвтрэх, байрлах болон явах хугацааны туршид гааль, татвар болон бараа худалдан авах, худалдахад Хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөнө.

8. Энэхүү хэлэлцээрт тусгагдаагүй асуудлаар Цэргийн салбар дахь хамтын ажиллагааны хэлэлцээрийн заалтыг хэрэглэнэ.

12 дугаар зүйл САНХҮҮГИЙН АСУУДАЛ

1. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчийн талаарх асуудал:

а. Хүлээн авагч улс нь Зочин цэргийн алба хаагч болон Зочин сонсогчийн хамрагдаж буй сургалт нь хариу төлбөртэй, төлбөргүй, эсвэл багасгасан төлбөртэй эсэх мөн байр, хоолны зардал төлөх эсэхийг шийдвэрлэнэ.

б. Хэрвээ төлбөр хийх шийдвэр гарвал, дараах нөхцлийн дагуу хийнэ:

(1) Зочин сонсогчийн хувьд:

(а) Хоол

(д) Байр

(с) Өдөр тутмын тэтгэмж (Хүлээн авагч улс нь нөхцөл болон хэмжээг тогтооно)

(д) Хувцас (Хүлээн авагч улсын түүнтэй адилтгах сонсогчид тогтоосон хуваарилалтын дагуу)

(2) Зочин цэргийн алба хаагчийн хувьд:

(а) Сар тутмын цалин (Хүлээн авагч улс нь сургалтад оролцогч офицер, ахлагчийн цолыг харгалзан нөхцөл, хэмжээг тогтооно)

(б) Хувцас (зөвхөн сургалт-боловсролын байгууллагад сургалтад хамрагдаж буй зочин цэргийн алба хаагч нь хүлээн авагч улсын түүнтэй адилтгах бие бүрэлдэхүүнд тогтоосон хуваарилалтын дагуу ашиглана)

с) Хэрвээ сургалт нь хариу төлбөртэй бол хүлээн авагч улс нь дараах шаардлагыг үнэ төлбөргүй хангана.

(1) Туршилт, лаборатор болон хичээлийн материалууд

(2) Номын сан, уншлагын заал, спорт төвүүд болон хичээл сургалтад шаардлагатай бусад газарт нэвтрэх

(3) Хичээл, сургалтын зорилготой орон нутгийн аялал

(4) Хүлээн авагч улсад хэрэглэгддэг хууль, тогтоомжийн дагуу сургалтын явцад практик дадлага хийхэд шаардлагатай тусгай тоног төхөөрөмж болон цэргийн хувцас. (Эдгээрийг сургууль төгссөний дараа буцааж өгнө.)

д. Сургалтын нислэг, сэтгэл судлалын сургалт, усанд шумбагчийн сургалт, чөлөөт шумбалтын цамхагийн сургалт болон бусад төрлийн өндөр өртөг шаарддаг сургалтуудын төлбөрийг бүтэн авна.

е. Турк Улс дахь турк хэлний сургалт болон Монгол Улс дахь монгол хэлний сургалт нь үнэ төлбөргүй байна.

ф. Хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрээс гаднах бүх төрлийн тээврийн зардлыг илгээгч улс хариуцна.

г. Илгээгч улс нь сургалтыг хариу төлбөртэйг шийдэх ёстой ба, Илгээгч улс нь зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчид олгосон сургалтын төлбөр болон бусад зардлыг сургалтын хугацаа, үйл ажиллагааны төгсгөлд нэхэмжлэл гаргаснаас хойш 60 /жар/ хоногийн дотор төлбөр хийх өдрийн хүчин төгөлдөр валютын ханшаар америк доллар, эсхүл еврогоор хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон банкны данс руу шилжүүлнэ.

2. Цэргийн солилцооны алба хаагчийн хувьд:

Илгээгч улс нь Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүдийн санхүүгийн болон хувийн бүх төрлийн эрхийг хамгаалж, Илгээгч улс нь дор тодорхойлсон болон Солилцооны цэргийн бүх зардлыг хариуцна. Эдгээрээр мөн хязгаарлагдахгүй.

- (1) Сар бүрийн цалин, хуваарьт мөнгө болон тэтгэмж
- (2) Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүдийн бүх тээврийн зардлыг хариуцна. Хүлээн авагч улс хүртэлх тээврийн зардал үүнд мөн хамаарна. (Гэр бүлийн гишүүдийн зардал нь Турк Улсын Цэргийн солилцооны хөтөлбөрийн хувийн хүлээх үүрэг хариуцлага байх ёстой.)
- (3) Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүдийн хувийн эд хогшлийн тээвэрлэлт болон тэдгээрт учирсан алдагдал, хохирол (Гэр бүлийн гишүүдийн зардал нь Турк Улсын Цэргийн солилцооны хөтөлбөрийн хувийн хүлээх үүрэг хариуцлага байх ёстой.)
- (4) Цэргийн солилцооны алба хаагчийн энэхүү хэлэлцээрт тусгагдаагүй албан ёсны болон албан бус сургалтын зардал
- (5) Хугацаа нь дуусгавар болох буюу болсон цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүдийн буцахтай холбогдсон бүх зардал (Гэр бүлийн гишүүдийн зардал нь Турк Улсын Цэргийн солилцооны хөтөлбөрийн хувийн хүлээх үүрэг хариуцлага байх ёстой.)
- (6) Цэргийн солилцооны алба хаагчийн хэрэглэсэн цэргийн харилцаа холбооны хэрэгслээс гаднах харилцаа холбооны зардал (Гэр бүлийн гишүүдийн зардал нь Турк Улсын Цэргийн солилцооны хөтөлбөрийн хувийн хүлээх үүрэг хариуцлага байх ёстой.)
- (7) Цэргийн солилцооны алба хаагч нь өөрийн хувийн зардлыг өөрөө хариуцах ба Хүлээн авагч улс нь цэргийн солилцооны алба хаагчийн хувьд ямар нэгэн санхүүгийн хариуцлага хүлээхгүй.

13 дугаар зүйл

НЭМЭЛТ НӨХӨН ОЛГОВОР

1. Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхэд хүн, эд хөрөнгө, байгаль орчин болон гуравдагч этгээдэд учирсан аливаа гарз, хохирлыг шийдвэрлэхэд хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийг хэрэглэнэ.
2. Энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд гүйцэтгэх үйл ажиллагааны явцад эд хөрөнгө болон хүрээлэн буй орчинд учирсан гарз, хохирол, хүнд учирсан гэмтэл, амь насаа алдсан тохиолдлыг Талууд хамтран шийдвэрлэнэ.

14 дүгээр зүйл

ЗАХИРГААНЫ АСУУДАЛ

1. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчийн статус:
- а. Илгээгч улс нь энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд өөрийн алба хаагчид болон сонсогчдын статус, эрх үүрэг хариуцлага, сургалтын хүрээ, сургалтын байр хоолны нөхцөл байдал болон санхүүгийн асуудлын талаар мэдээлнэ.
- б. Зочин цэргийн алба хаагч, тэдний гэр бүлийн гишүүд болон зочин сонсогч нь дипломат дархан эрх ямба эдлэхгүй.

в. Талууд өөрөөр харилцан тохиролцоогүй бол хүлээн авагч улс нь зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчийг энэхүү хэлэлцээр, эсхүл үүний дагуу байгуулагдах аливаа хэлэлцээ, тохиролцоонд тусгаснаас өөр үүрэг даалгаварт томилох ёсгүй.

г. Хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт үлдэхээр зөвшөөрөгдсөн Зочин цэргийн алба хаагч, тэдний гэр бүлийн гишүүн, түүнчлэн Зочин сонсогч нь аливаа улс төрийн үйл ажиллагаа болон Хүлээн авагч улсын эсрэг бусад үйл ажиллагаанд оролцохгүй.

д. Хүлээн авагч улс нь Зочин цэргийн алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд (зөвхөн тэдний эхнэр/нөхөр, эсхүл 12-оос дээш насны хүүхэд) болон зочин сонсогчид тэдний статусын дагуу тусгай үнэмлэх олгоно.

2. Хувцас:

а. Цэргийн дунд сургууль, дайны академи болон ахлагчийн мэргэжил, сургалт үйлдвэрлэлийн сургуульд суралцах зочин сонсогч нь хүлээн авагч улсаас олгосон дүрэмт хувцсыг хэрэглэнэ.

б. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогч нь хүлээн авагч улсын анги, байгууллагад өөрсдийн зөвсэгт хүчний дүрэмт хувцсыг, сургалт, дадлагын явцад хүлээн авагч улсаас хангасан хувцсыг, анги, байгууллагаас гадуурх үйл ажиллагаанд энгийн хувцсыг тус тус өмсөнө.

3. Амралт, чөлөө:

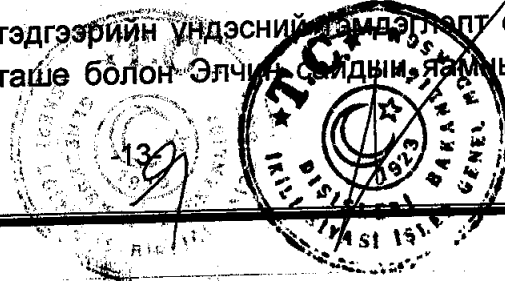
а. Тэмдэглэлт баяр ёслол, амралт, чөлөө болон зочин цэргийн алба хаагч, зочин сонсогч эзгүй байх бусад тохиолдол зэргийг сургалтын төлөвлөгөө болон хүлээн авагч улсын адилтгах алба хаагчдад хэрэглэгддэг журмаар зохицуулна. Хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа зочин цэргийн алба хаагч, зочин сонсогчийн сургалтын хугацаанд бусад зардлыг илгээгч улс хариуцна.

б. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогчийг хүлээн авагч улсын цэргийн эмнэлэгийн дүгнэлтийн дагуу өвчний учир чөлөөтэй байх зөвшөөрлийг үндэслэн сургалтын байгууллагаас тогтоосон хугацаагаар сургалтаас чөлөөлж болно. Өвчний учир чөлөөтэй байх хугацаа дуусах үед тухайн алба хаагч үүргээ үргэлжлүүлэх боломжгүй бол түүний үйл ажиллагааг дуусгавар болгох ба түүний оронд хүлээн авагч улсын зөвшөөрөлтэй өөр гишүүнийг томилно.

в. Талуудын эрх бүхий байгууллага хооронд байгуулагдсан тохиролцооны дагуу Хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрийн гадна өнгөрөөснөөс бусад бүх чөлөөг Хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллага олгоно.

г. Зочин цэргийн алба хаагч болон зочин сонсогч нь хүлээн авагч улсын ажлын цаг болон тус улсад хэрэглэгддэг холбогдох дүрэм, журманд захирагдана.

д. Зочин цэргийн алба хаагч нь тэдгээрийн үндэсний тэмдэглэлт өдөр болон бусад өдрүүдэд тэдгээрийн цэргийн атташе болон Элчин сайдын яамны байранд зохион

байгуулагдах үйл ажиллагаанд оролцож болно. Энэ хугацаанд тэднийг чөлөөтэй байсанд тооцож болно.

4. Нас баралт:

а. Зочин цэргийн алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, зочин сонсогч нас барах тохиолдолд, хүлээн авагч улс нь нөхцөл байдлын талаар илгээгч улсын эрх бүхий байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ.

б. Илгээгч улсын хүсэлтийн дагуу, хүлээн авагч улс нь нас барсан хүний цогцосыг өөрийн нутаг дэвсгэр дэх хамгийн ойролцоох нисэх онгоцны буудал, далайн боомт эсвэл хил рүү тээвэрлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэх үүрэгтэй ба үүнтэй холбогдох бүх зардлыг гаргана. Дараа нь нас барсан хүний цогцосыг тээвэрлэх үүргийг Илгээгч улс хариуцна.

5. Хүлээн авагч улс нь зочин цэргийн алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, Зочин сонсогчийн аюулгүй байдал, орон байраар хангах болон бусад эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлнэ.

15 дугаар зүйл ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

1. Зочин сонсогчийн эмнэлэгийн шинжилгээ болон эмчилгээ үйлчилгээний зардлыг Хүлээн авагч улсын үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу хариуцна. Хүлээн авагч улс нь Зочин сонсогчийн эрүүл мэндийн даатгалын төлбөр (хувийн эрүүл мэндийн даатгалаас бусад) болон эрүүл мэндийн төлбөрийг хариуцна.

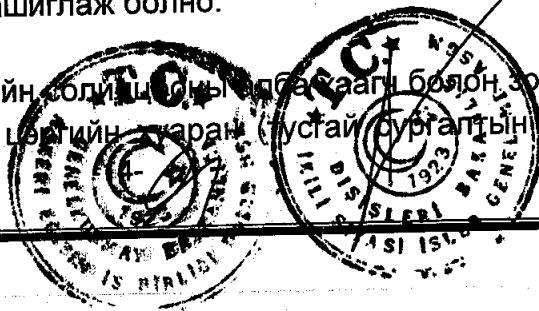
2. Хүлээн авагч улсын үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу худалдаж авах үндэсний эрүүл мэндийн даатгал, эсхүл олон улсын даатгалын хэлэлцээрийн дагуу хүчин төгөлдөр эрүүл мэндийн даатгалаар зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүдийн эмнэлэгийн шинжилгээ болон эмчилгээ үйлчилгээний зардлыг зохицуулна. Зочин цэргийн алба хаагч/цэргийн солилцооны алба хаагчийн даатгалын багцын төлбөр болон эмчилгээний төлбөрийг илгээгч улс хариуцна.

3. Эрүүл мэндийн даатгалгүй зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч ба тэдний гэр бүлийн гишүүдийн эрүүл мэндийн шинжилгээ болон эмчилгээ үйлчилгээний зардлыг зочин цэргийн алба хаагч, эсхүл илгээгч улс хариуцна.

16 дугаар зүйл НИЙГМИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, түүнчлэн зочин сонсогч нь хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийн дагуу оршин байгаа боломжинд тулгуурлан заал, хоолны газар, дэлгүүр болон цэргийн нийгмийн байгууламжийг ашиглаж болно.

1. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон зочин сонсогч нь өөрсдийн үүрэг гүйцэтгэж байгаа цэргийн газар (тусгай дуртгалын төвөөс бусад)

доторх болон хүлээн авагч улс тэдэнд өдөр тутам хэрэглэхийгзөвшөөрсөн нийгмийн байгууламжийг ашиглана.

2. Зочин цэргийн алба хаагч, цэргийн солилцооны алба хаагч болон зочин сонсогч нь өдөр бүр, эсхүл одоогийн хууль тогтоомж болон тогтоосон үнийн жагсаалтын дагуу хүлээн авагч улсын зөвшөөрлөөр орон сууцны зориулалтаар бусад цэргийн хуаран дахь нийгмийн байгууламжуудыг ашиглаж болно.

3. Зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон Зочин сонсогч нь ангийн захирагчийн зөвшөөрлөөр сургалтад хамрагдах эсвэл үүрэг гүйцэтгэхээр томилогдсон цэргийн анги, штаб болон байгууллага доторх гуанз, хоолны газар зэрэг бусад байгууламжийг ашиглана.

17 дугаар зүйл ГААЛЬ БОЛОН ХИЛИЙН БҮРДҮҮЛЭЛТ

1. Зочин цэргийн алба хаагч, Цэргийн солилцооны алба хаагч болон тэдний гэр бүлийн гишүүн, түүнчлэн зочин сонсогч нь тухайн улс дахь гадаадын иргэдийн аялал, нэвтрэн орох, гарахад хэрэглэгддэг хүлээн авагч улсын гаалийн бүрдүүлэлтийн талаарх Хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийг мөрдөнө.

2. Гэхдээ хүлээн авагч улс нь хууль тогтоомжийн дагуу боломжит захиргааны дэмжлэг үзүүлнэ.

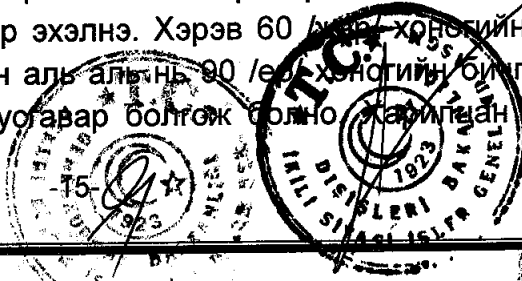
18 дугаар зүйл МАРГААН ШИЙДВЭРЛЭХ

1. Энэхүү Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх болон тайлбарлахад үүсч болох аливаа маргааныг гуравдагч улс, байгууллага руу шилжүүлэлгүйгээр Талууд хоорондын зөвшилцөл, хэлэлцээрээр шийдвэрлэнэ.

2. Хэрэв маргаан нь хэлэлцээ эхэлснээс хойш 90 /ер/ хоногийн дотор шийдвэрлэгдээгүй бол, Талууд нь энэхүү хэлэлцээрийг 30 /гуч/ хоногийн урьдчилсан бичгээр гаргасан мэдэгдлээр дуусгавар болгож болно.

19 дүгээр зүйл НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ БОЛОН ХЯНАН ҮЗЭХ

1. Шаардлагатай тохиолдолд Талуудын аль нэг нь бичгээр гаргасан мэдэгдлээр, дипломат шугамаар энэхүү хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон дахин хянан үзэхээр санал гаргаж болно. Хэлэлцээ нь бичгээр гаргасан мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш 30 /гуч/ хоногийн дотор эхэлнэ. Хэрэв 60 /гуч/ хоногийн дотор ямар нэгэн үр дүнд хүрээгүй бол Талуудын аль аль нь 90 /ер/ хоногийн бичгээр гаргасан мэдэгдлээр энэхүү Хэлэлцээрийг дуусгавар болгож болно. Харилцан тохиролцсон

нэмэлт, өөрчлөлт нь энэхүү хэлэлцээрийн хүчин төгөлдөр болох байдлыг тогтоосон энэхүү хэлэлцээрийн 20 дугаар зүйлд тогтоосон журмын дагуу хүчин төгөлдөр болно.

20 дугаар зүйл СОЁРХОН БАТЛАХ БОЛОН ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР БОЛОХ

1. Энэхүү хэлэлцээр нь Талууд түүнийг хүчин төгөлдөр болгоход тавигддаг дотоодын хууль тогтоомжийн шаардлагыг биелүүлсэн тухай сүүлчийн мэдэгдлийг дипломат шугамаар хүлээн авсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

2. 1999 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдөр байгуулсан "Бүгд Найрамдах Турк Улсын Жанжин Штаб болон Монгол Улсын Зэвсэгт хүчний Жанжин Штаб хоорондын цэргийн сургалтын хамтын ажиллагааны тухай Хэлэлцээр", 2009 оны 10 дугаар сарын 9-ний өдөр байгуулсан "Бүгд Найрамдах Турк Улсын Жанжин Штаб болон Монгол Улсын Зэвсэгт хүчний Жанжин Штаб хоорондын цэргийн сургалтын хамтын ажиллагааны тухай хэлэлцээрийн 1 дүгээр нэмэлт протокол"-ууд тус тус дуусгавар болно. Гэвч, энэхүү хэлэлцээрийн дагуу хийгдсэн нэмэлт, өөрчлөлт, протокол болон үйл ажиллагаа нь үргэлжлүүлэн хэрэглэгдэнэ.

21 дүгээр зүйл ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР БОЛОН ДУУСГАВАР БОЛОХ ХУГАЦАА

1. Энэхүү хэлэлцээр нь 5 /тав/ жил хүчин төгөлдөр байна. Талуудын нэг нь нөгөө талдаа энэхүү хэлэлцээрийн хүчин төгөлдөр байдал дуусгавар болохоос өмнөх 90 /ер/ хоногт энэхүү хэлэлцээрийг дуусгавар болгох хүсэлтээ бичгээр мэдэгдснээс бусад тохиолдолд энэхүү хэлэлцээр жил бүр 1 /нэг/ жилээр сунгагдана. "Бүгд Найрамдах Турк Улсын Засгийн газар болон Монгол Улсын Засгийн газар хоорондын цэргийн салбар дахь хамтын ажиллагааны тухай хэлэлцээр" дуусгавар болсон тохиолдолд энэхүү хэлэлцээр дуусгавар болно.

2. Хэрэв Талуудын нэг нь нөгөө Тал хэлэлцээрийн заалтыг дагахгүй, эсхүл дагаж чадахгүй байгаа гэж үзсэн тохиолдолд, хэлэлцээ хийхээр бичгээр санал гаргаж болно. Хэлэлцээ нь урьдчилсан бичгээр гаргасан мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш 30 /гуч/ хоногийн дотор эхэлнэ. Дараагийн 60 /жар/ хоногийн дотор ямар нэгэн үр дүнд хүрээгүй бол Талуудын аль нь ч энэхүү хэлэлцээрийг 90 /ер/ хоногийн бичгээр гаргасан мэдэгдлээр дуусгавар болгож болно.

3. Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол энэхүү Хэлэлцээрийг дуусгавар болгох нь хэрэгжиж буй хөтөлбөр, үйл ажиллагаанд нөлөөлөхгүй.

22 дугаар зүйл ЭХ БИЧВЭР БОЛОН ГАРЫН ҮСЭГ

Энэхүү хэлэлцээрийг турк, монгол, англи хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэр нь адил хүчинтэй байна. Хэлэлцээрийг тайлбарлах явцад зөрүү гарвал, англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална.

Дээр дурдсаныг нотолж, гарын үсэг зурагч нь тус тусын Засгийн газраас зохих ёсоор эрх олгогдож энэхүү хэлэлцээрт гарын үсэг зурав.

**БҮГД НАЙРАМДАХ ТУРК УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ**

Гарын үсэг:

Нэр : Исмет ИЛМАЗ

Цол: —

Албан тушаал: Үндэсний Батлан
хамгаалахын сайд

Огноо: 16.12.2015

Хаана: Анкара хот

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН
ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ**

Гарын үсэг:

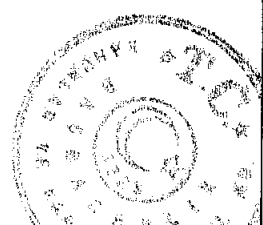
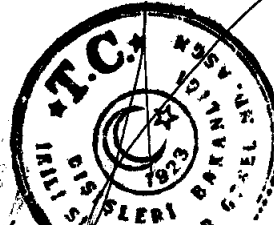
Нэр : Цэрэндашийн ЦОЛМОН

Цол: 2

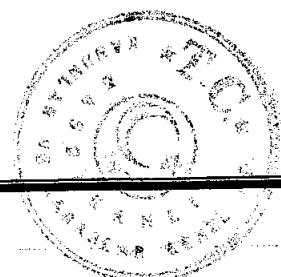
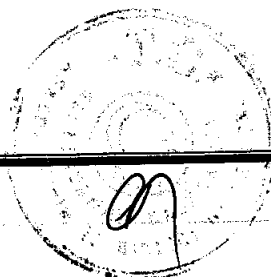
Албан тушаал: Батлан хамгаалахын
сайд

Огноо: 2015.12.09

Хаана: Улаанбаатар хот

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF MONGOLIA
ON
MILITARY TRAINING COOPERATION

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE GOVERNMENT OF MONGOLIA ON MILITARY TRAINING COOPERATION

PREAMBLE

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Mongolia (Hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties");

Based on the "Agreement on Cooperation in Military Field signed between the Government of the Republic of Turkey and the Government of Mongolia", on December 02, 1999.

Emphasizing their desire to improve the friendly relations existing between the Parties and the cooperation in military training field,

Have agreed upon the following matters:

ARTICLE I

PURPOSE

This Agreement aims to establish mechanisms for cooperation between the Parties in military training field.

ARTICLE II

FIELD OF IMPLEMENTATION

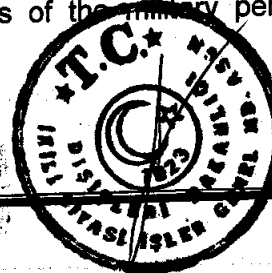
The provisions provided for in this Agreement are applied to the officers, NCOs (non-commissioned officer), specialized sergeants, contracted rank and files, rank and files, cadets and civilian personnel of the Armed Forces of one of the Parties who are accepted to receive training in the military training institutions, units and military facilities of the other Party or involved in the conduct of training and cooperation activities as well as their dependents in accordance with Article IV of this Agreement.

ARTICLE III

DEFINITIONS

The terms laid down in this Agreement shall have the following meanings:

1. **Agreement** means the Military Training Cooperation Agreement concluded between the Parties.
2. **Sending State** means the Party sending personnel, material or equipment to the Receiving State for the implementation of this Agreement.
3. **Receiving State** means the Party hosting the personnel, material and equipment of the Sending State in its territory for the implementation of this Agreement.
4. **Competent Authority** means the competent authorities of the Parties relating to the implementation of this Agreement are as follows:
 1. For the Government of the Republic of Turkey: General Staff of the Republic of Turkey,
 2. For the Government of Mongolia: Ministry of Defence.
5. **Guest Military Personnel** means the military or civilian personnel that the Parties have in the territory of the other Party within the framework of the implementation of this Agreement as trainee, trainer, instructor, advisor, observer, etc.
6. **Dependents** means the accompanying spouses and children of the Guest Military Personnel within the scope of this Agreement for whom they are responsible looking after according to their respective national legislation.
7. **Commander** means the person who is commanding the military headquarters, military base or military unit and who is responsible for the activities of the military personnel sent to be subordinate to him/her.

8. **Senior Military Personnel** means the most senior staff member among the military personnel authorized to supervise the activities of the military/civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending State.
9. **Guest Cadet** means a staff member who is sent to the military academies, military faculty of medicine, military high schools and NCO vocational higher-education schools to be assigned by the Sending State as a military officer or an NCO and who has not achieved the status of an officer or NCO yet.
10. **Civilian Personnel** are those who are non-military elements working in permanent positions within the armed forces of the Parties.
11. **Exchange** means the activities mutually performed in certain periods to be determined by the consent of the two countries.
12. **Military Exchange Personnel** are those staying in Turkey and Mongolia for the performance of the exchange activities within the scope of this Agreement.
13. **Escort Officer** means the personnel authorized by the Receiving State to act as the official representative of the Guest Military Personnel in order to assist the Guest Military Personnel.
14. **Classified Information** means the information obtained by the Republic of Turkey or Mongolia or the official information under the authority or control of one of these Parties which must be protected under national security interests and has been marked with a security classification. This information may be in oral, visual, magnetic and documentary form as well as in hardware or technological form.

ARTICLE IV FIELDS OF COOPERATION

Parties shall conduct training cooperation activities in the following fields:

1. Training given at staff colleges and military medical academies and military mapping schools,
2. Training provided in the schools subordinate to the Services (military high schools, military academies, military health schools, NCO vocational higher schools and branch schools),
3. Training and education provided among the Organizations of Gendarmerie,
4. Pre-occupational and job-related courses at the training centres,
5. Training for Master's and Doctorate degree in educational institutions,
6. On-the-job training at the units, headquarters and institutions,
7. Appointing advisors among the units, headquarters and institutions,
8. Cooperation and contact visits among the units, headquarters and institutions,
9. Mutual/unilateral exchange of student/academic staff between the education and training institutions, or consultancy,
10. Exchange of delegations,
11. Invitations of observers to exercises,
12. Participation in joint exercises,
13. Mutual exchange of information for the improvement of training,
14. Cooperation in the fields of military history, military archives and military museology,
15. Cooperation in the field of military medicine and health services,
16. Training and information exchange in military law,
17. Cooperation in the field of training in logistic issues,
18. Cooperation in peace support and humanitarian aid,

19. Exchange of personnel,
20. Assigning personnel for Turkish/Mongolian language courses,
21. Cooperation in the fields of mapping and hydrography,
22. Social, sports and cultural activities,
23. Training and information exchange in personnel planning, personnel provision, training, employment and employee rights.

ARTICLE V

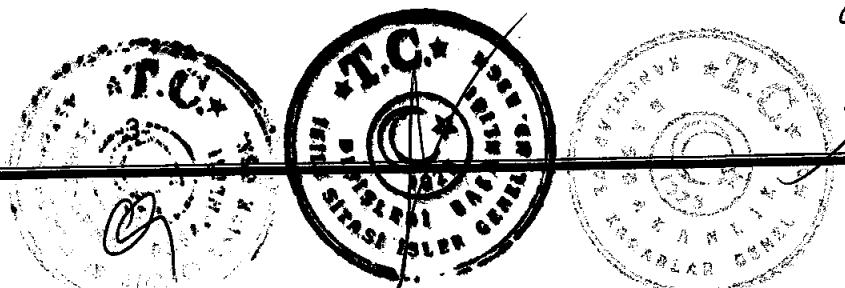
COOPERATION PROCEDURES

1. Training and education shall be given according to the criteria of the Receiving State.
2. A request made by the Sending State for training shall be submitted to the Receiving State in March of the previous year at the latest prior to the beginning of the training or course in accordance with this Agreement. Upon the receipt of the request, the Receiving State shall review this request considering its own capabilities and inform the Sending State of its reply.
3. In extraordinary cases, the Parties shall communicate their requests for short-duration trainings and other trainings provided for particularly in this Agreement by a written official notification. Additional requests in this scope may be included in planned requirements following a consultation to be held between the Parties and to the extent possible.
4. It is a prerequisite to provide the training in the language of the Receiving State. However, trainings shorter than three months may be provided through interpreters, if requested by the Sending State and when deemed appropriate by the Receiving State. In case training is provided through interpreters, the Sending State shall assign sufficient number of military interpreters along with the personnel sent for training. Costs for translation/interpreters shall be met by the Sending State.
5. The Sending State shall inform the Receiving State of the final decision about participation in training, number of course attendees, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before the beginning of training in order to allow the Receiving State to make necessary arrangements. If the notifications are not made on time, the Receiving State shall be entitled to delay the request of course/training for another period of time or cancel it completely.
6. Cooperation shall be made on the basis of respect for legal arrangements of both Parties and according to the principles of reciprocity and mutual interests.
7. Training requests in health care are handled under the health regulations of the Receiving State.

ARTICLE VI

TRAINING CONDITIONS

1. Training of the Guest Military Personnel and the Guest Cadets shall be provided in accordance with the programs of the military institutions or units where training is given. If the course subjects cover matters relating to national security, restrictions may be imposed.
2. The Receiving State shall specify the equipment and materials it will provide for the Guest Military Personnel and the Guest Cadets during the training period as well as the ones to be returned to the Receiving State at the end of the training.
3. The personnel to be sent for training and education shall be selected by the Sending State according to the criteria determined by the Receiving State. The personnel who do not meet the criteria determined by the competent authority of the Receiving State shall not be accepted for training and education.
4. Types of examination and training-related arrangements shall be determined by the Receiving State.

5. Protocols or technical/administrative arrangements may be concluded based on this Agreement. These protocols or technical/administrative arrangements may include the following matters:

- a. Subject of training,
- b. Place of training,
- c. Language, duration and conditions of training,
- d. Rights and duties of the military personnel during the training period,
- e. Beginning and termination of training and number of those who will attend training,
- f. Qualifications required from the personnel to be given training,
- g. Method of ensuring security of the military personnel during the training period,
- h. Method of compensation of loss and damage,
- i. Conditions and procedures for the payment regarding training,
- j. Method of reimbursement for health, examination, treatment and dental care services, except for emergency examination, first aid and emergency dental care provided,
- k. Arrangements regarding the board and lodging as well as transportation,
- l. Other arrangements related to training.

6. The personnel, who are sent to attend training/courses and who have completed the specified course program, have succeeded in the examinations organized according to course conditions, have successfully prepared their academic studies such as thesis/projects, etc. and whose works have been found successful are awarded a graduation certificate (diploma, certificate, etc.) indicating that they have completed the training program which shows also the entitled academic degree according to the type of training, if necessary. The equivalency of the graduation certificate (diploma, certificate, etc.) is subject to the approval of the related institution/institutions under national legislation of the Sending State.

ARTICLE VII

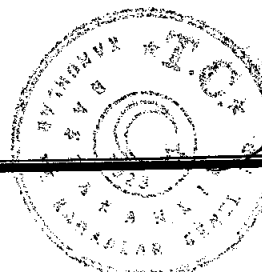
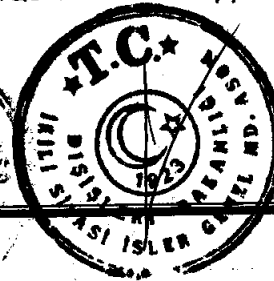
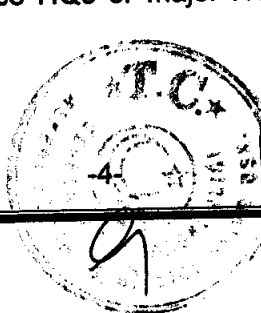
GENERAL ISSUES, OBLIGATIONS AND CONDITIONS ON THE EXCHANGE OF PERSONNEL

The Parties shall fulfill the following obligations if the Parties reach an agreement on the exchange of personnel.

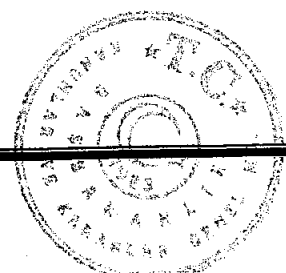
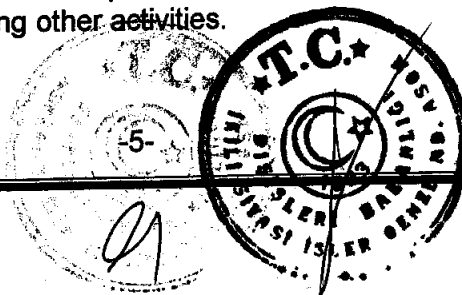
1. Long term assignment of qualified personnel shall be conducted on the basis of reciprocity and mutual interest to ensure language learning, exchange of information and experience, and/or to establish a shared culture and understanding.

2. The amendments/cancellations regarding the number and qualifications of the personnel to be assigned and matters of exchange or ongoing exchange activities shall be determined upon agreement through consultation in the official meetings to be held and/or high-level visits to be paid between the two countries. Military Exchange Personnel shall be assigned by the Receiving State in the places where their qualification and expertise are needed following the Sending State's written approval. Unless mutually otherwise agreed by the Parties,

- a. Native language teachers shall serve in language schools,
- b. Academic personnel shall serve in military schools and war colleges,
- c. Personnel who are expert in military matters shall serve in the relevant branch schools,
- d. Troop commanders (battalion commanders, deputy battalion commanders, squad/company commanders, squad/company NCO, etc.) shall serve in military schools and other units, which are agreed,
- e. Staff officers shall serve in force HQs or major HQs which are approved or other unit which are agreed.

3. The assignment of the Guest Personnel within this scope shall be conducted at least for six-month periods. However, its duration and period may be changed upon consent and written approval of the two countries according to the feature of the exchange, if necessary.
4. The Parties may terminate the related exchange or make changes in the subject and duration of the exchange if they agree that the personnel exchange is no more required or does not serve the mutual interests of both Parties.
5. The Parties may replace the Military Exchange Personnel with another person who meets the conditions with their consent at the end of their duty period or unless otherwise agreed by the Parties.
6. The Sending State shall select the personnel that it will assign under exchange program according to the following qualifications:
 - a. They should have the required education and training and expert experience,
 - b. The assigned personnel should be those employed in military duty posts of the Sending State,
 - c. They should be able to behave in accordance with the national policies and values, culture and the way of life of the Receiving State.
7. The Sending State has the right to independently select the Military Exchange Personnel who have the above-mentioned qualifications. In case the assigned Military Exchange Personnel leave the exchange program due to reasons such as not having the specified qualifications, lack of discipline, insufficient theoretical knowledge, incapability and medical or physiological reasons or on their own will or it is understood that they are unable to perform their duties for certain reasons, the Sending State shall recall its personnel without requesting any justification and assign another staff member. In this case, the Receiving State shall only convey its written request to the Sending State through the offices of military attachés for replacement of Military Exchange Personnel.
8. The Sending State shall send the Receiving State a certified document/letter showing that Military Exchange Personnel have the necessary conditions and qualifications together with the rank, professional registry number, name and date of birth, biography (including the information regarding academic career), blood group sufficient time before the exchange program starts in order for the preparations to be made.
9. Military Exchange Personnel shall not be given any command and control responsibility. Military Exchange Personnel shall only be employed for duties regarding the related activity/training. Military Exchange Personnel shall not prepare the curriculum and shall not carry out assessment and evaluation or conduct tests; however, they may express their opinions about the course attendees and make suggestions improving the curriculum, if any.
10. The relations between the Military Exchange Personnel and military personnel of the Receiving State shall be maintained according to the military customary rules. Military Exchange Personnel shall take the Guide Officer's advice on the curriculum, administrative activities or other matters, if necessary.
11. Military Exchange Personnel may bring with them the official books, magazines and multiple media (multimedia) published by their government/command regarding the activities to be conducted. These publications shall be distributed within the unit through the Guide Officer.
12. Military Exchange Personnel shall not discuss any matters which are universally deemed to be crime and which may engender legal consequences with the course attendees/trainee personnel during the lectures, training or in other fora.
13. Military Exchange Personnel shall obey the daily or weekly working hours applied. However, they shall be counted on leave during the national and religious days of their country upon written consent of their competent authority.
14. Military Exchange Personnel shall wear his/her own military uniform in the units or the institutions of the Receiving State; the uniform provided by the Receiving State during training and other activities and civilian clothes during other activities.

15. Military Exchange Personnel shall have the right to bring their Dependents provided that they bear all their costs under the legislation of the Receiving State.
16. Military Exchange Personnel shall not be employed in any military operation and manoeuvre, including peacekeeping-operations.
17. Unless otherwise agreed by the Parties, the Military Exchange Personnel shall reside within the garrison boundaries where the unit/agency, they serve, is located.

ARTICLE VIII

PROTECTION OF THE CLASSIFIED INFORMATION

1. The Parties shall, in accordance with their national legislation, provide protection of all the information related to document, material and equipment to be exchanged within the scope of the implementation of this Agreement or joint activities. The security classification of the information exchanged may not be altered. In this context, the Parties shall take the measures applied to protect their own information having the same security classification. The information exchanged shall be given one of the following security classification and term, as appropriate: Top Secret, Secret, Confidential, Restricted and Unclassified.
2. Either Party shall not disclose any kind of information exchanged or the weapons, materials and equipment obtained or acquired during the implementation of the fields of cooperation within the scope of this Agreement and technical documents related to their development or other information and documents or sell, transfer or share them with the Third Parties.
3. The Parties shall ensure that only the personnel with need-to-know and security clearance have access to the classified information and material.
4. Information obtained during the implementation of the provisions of this Agreement shall not be used by one of the Parties against the interests of the other Party or third Parties.
5. The Parties shall continue to be responsible for the protection of the classified information and prevention of their declassification even after the termination of this Agreement.
6. In case of unexpected disclosure or leakage of the information exchanged within the scope of the implementation of this Agreement, the Party discovering this fact shall immediately inform the other Party of the situation.
7. The Parties shall use the information obtained within the scope of cooperation under this Agreement only in line with the purposes of this Agreement.

ARTICLE IX

COMPLIANCE OF THE AGREEMENT WITH OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

1. The provisions of this Agreement shall not affect the obligations that one of the Parties has undertaken within the framework of other international agreements that one of the Parties has concluded.
2. For the matters which are not specified in this Agreement, the provisions of the Agreement on Cooperation in Military Field shall be taken as a basis.

ARTICLE X

SPECIAL MATTERS

1. Guest Military Personnel and their Dependents as well as Guest Cadet are obliged not to be involved in any armed conflict with a third country during their training and stay in the territory of the Receiving State or not to participate in the activities to the prejudice of the interests and internal security of the Receiving State. Guest Military Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall not engage in any activity other than those specified in this Agreement throughout their stay in the Receiving State.

2. The situation of those Guest Military Personnel and Guest Cadets who are unable to follow training and education due to the reasons such as unsuccessfulness in the lessons, indiscipline, poor health, etc. shall be determined by the decision of the related command, commands of school or military colleges and offices of faculty dean. Action regarding their separation and termination of training and education shall be taken following the approval of the competent authorities.
3. The Sending State shall preserve its right to withdraw the Guest Military Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets at any time without giving any reason, if it deems necessary. The Receiving State shall provide the facilities necessary for the return of these persons to their countries as soon as possible at the expense of the Sending State.
4. In case of any war, armed conflict, social uprising and international crisis, the Receiving State may request the Sending State to withdraw its personnel. The Sending State shall immediately meet this request.
5. Guest Military Personnel and Guest Cadets must liquidate their personal and Dependents' debts when ultimately leaving the Receiving State's territory for whatever reason. The Sending State shall take necessary measures for those personal debts of the Guest Military Personnel and Guest Cadets that they did not liquidate.

ARTICLE XI LEGAL MATTERS

1. Jurisdiction:

a. The Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to the effective laws and legislation of the Receiving State and criminal jurisdiction shall belong to the Receiving State.

b. Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to the criminal and disciplinary legislation of the Receiving State. However, the following crimes of the Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be under the jurisdiction of the Sending State:

(1) Crimes that they commit exclusively against the property or security of the Sending State or against the goods or person of the Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets,

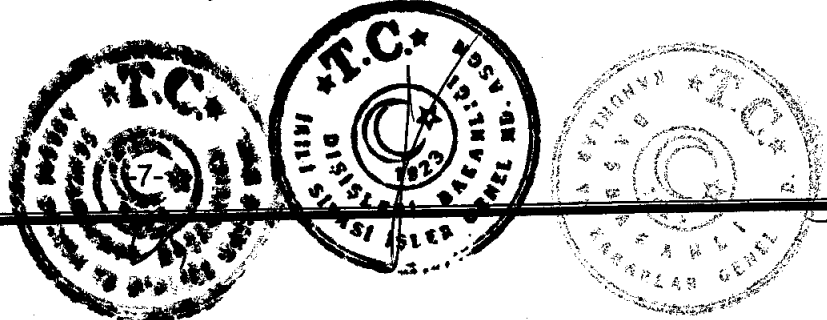
(2) Crimes related to training and education of Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets or crimes arising from their acts or negligence during training and education.

c. In cases where the jurisdiction of the Receiving State is exercised, if the verdict envisages a penalty which does not exist in the legislation of the Sending State, a penalty which exists in the legislation of both States or which is appropriate shall be applied.

2. Disciplinary actions:

a. Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets shall comply with disciplinary rules applied in the troops, headquarters and agencies where they are present.

b. Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets shall be subject to the legislation of the Sending State in view of disciplinary penalties. The Sending State shall preserve its exclusive disciplinary power over Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets in the country of the Receiving State. However, the competent military authorities of the Receiving State may give Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets under their command any order that may be required by the duty.

c. The competent military authorities of the Parties may set up a commission to determine the terms related to disciplinary actions, to agree on disciplinary penalties and terms of their implementation and settle the disputes to be applied only in unit training. The decisions of the commission shall be recorded and accepted as binding for the Parties. Disciplinary penalties shall be given by the superior of the troop, headquarters and agency where the Guest Military Personnel and Guest Cadets receive training and/or the Senior Personnel of the Sending State according to terms and procedures of the related state.

3. In case Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadet are arrested, the Receiving State shall immediately inform the Sending State of the situation.

4. In case any of the Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel or their Dependents or Guest Cadet faces a legal investigation or trial in the Receiving State, he or she shall be entitled to enjoy the generally accepted legal protection, provided that it shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving State.

5. The activities of the Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadet may be terminated, if they violate the laws of the Receiving State.

6. Senior Personnel of the Sending State have been authorized to apply disciplinary measures on their personnel in accordance with the provisions of their respective military service and disciplinary laws due to their acts which are not regarded as a crime in the Receiving State.

7. The Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadet shall be subject to the legislation of the Receiving State in effect regarding the customs, tax and purchase and sale during their entry, stay and departure.

8. For the matters which are not specified in this Agreement, the provisions of the Cooperation Agreement in Military Field shall be applied.

ARTICLE XII FINANCIAL MATTERS

1. Matters regarding the Guest Military Personnel and Guest Cadets:

a. The Receiving State shall decide whether training is given to the Guest Military Personnel and Guest Cadets in return for payment, free of charge or at reduced charges and whether they are paid for the cost of their board and lodging or not.

b. If it is decided to make a payment, it shall be made according to the following terms:

(1) For Guest Cadets:

- (a) Board,
- (b) Lodging,
- (c) Daily allowance (terms and amount shall be determined by the Receiving State).
- (d) Dress (according to the allocations which are determined for the equivalent cadets of the Receiving State).

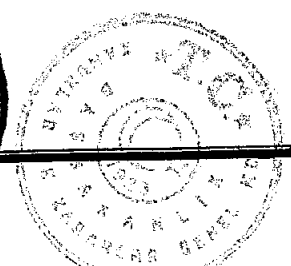
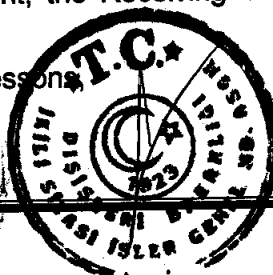
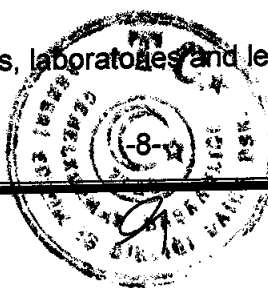
(2) For Guest Military Personnel:

(a) Monthly salary (terms and amount shall be determined by the Receiving State considering the ranks of the course-participant officers and NCOs.)

(b) Dress (only worn by the Guest Military Personnel, attending the course, in the training-educational institutions and according to the allocations provided to the equivalent personnel of the Receiving State),

c. If the courses are provided in return for payment, the Receiving State shall meet the following requirements free of charge:

(1) Materials for experiments, laboratories and lessons

(2) Entry into libraries, reading halls, sports centres and other places necessary for education,

(3) Domestic travels for educational purpose,

(4) Military clothing and special equipment necessary for practices during the course in accordance with the legislation applied in the Receiving State. This shall be returned after the graduation.

d. Flight training, physiological training, diver training, free-diving tower training and other kinds of training requiring high costs shall be provided at full price.

e. No fee shall be demanded for Turkish language courses in Turkey (including preparatory language courses provided in academic education) as well as Mongolian language courses in Mongolia.

f. All transportation costs outside the territory of the Receiving State shall be borne by the Sending State.

g. Should the Receiving State decide that training is provided in return for payment, the costs of training provided to the Guest Military Personnel and Guest Cadets and other expenditures shall be paid in U.S. Dollar or Euro at the exchange rate valid on the date of payment by the Sending State into the bank account determined by the competent authority of the Receiving State within 60 (thirty) workdays after the date of invoice to be issued following the end of the training period or activity.

2. Matters regarding the Military Exchange Personnel:

Every kind of financial and personal rights of the Military Exchange Personnel and their Dependents shall be granted by the Sending State. The Sending State shall bear all costs and expenditures of the Exchange Military, including those specified below, but are not limited to them:

(1) Monthly salary, all allocations and allowances,

(2) All transportation costs of the Military Exchange Personnel and their Dependents, including their travel to the Receiving State (expenditures of the Dependents shall be personal responsibility of the Turkish Military Exchange Personnel),

(3) Transport of the personal belongings of the Military Exchange Personnel and their Dependents and loss and damage which may be inflicted on these belongings (expenditures of the Dependents shall be personal responsibility of the Turkish Military Exchange Personnel),

(4) Military Exchange Personnel's expenditures on official and/or unofficial training which may not be covered by this Agreement,

(5) All costs related to the return of the Military Exchange Personnel, whose mission terminates or is terminated, and those of their Dependents (The costs of their Dependents shall be personal responsibility of the Turkish Military Exchange Personnel),

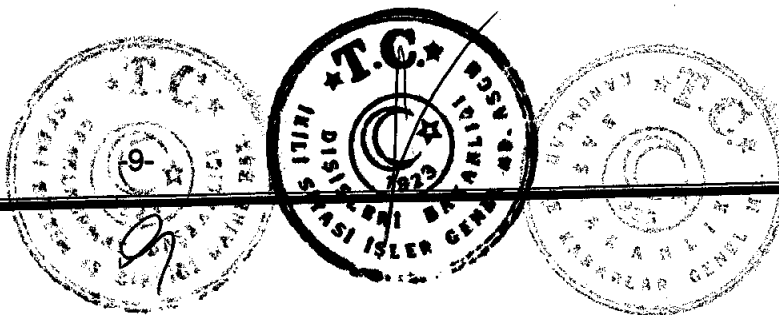
(6) Costs of the communication means that the Military Exchange Personnel have used except for military communication means (shall be the personal responsibility of the Turkish Military Exchange Personnel),

(7) Military Exchange Personnel shall meet their personal costs on their own means. Receiving State shall have no financial responsibility for the Military Exchange Personnel.

ARTICLE XIII

COMPENSATION CLAIMS

1. In the implementation of this Agreement, the laws and legislation of the Receiving State shall apply to any damage or loss inflicted on persons, properties and environment as well as third party claims.

2. Only when the Parties jointly determine that the loss/damage inflicted on properties and environment or injury or death of the personnel during the performance of the activities under this Agreement have arisen from gross fault or deliberate act, this will result in indemnity.

ARTICLE XIV

ADMINISTRATIVE MATTERS

1. Status of the Guest Military Personnel and Guest Cadet:

a. The Sending State shall inform its personnel and cadets of the status, rights, responsibilities, duties, scope of the training to be given, terms of board and lodging and financial matters under the present Agreement.

b. Guest Military Personnel and their Dependents and Guest Cadets shall not have any diplomatic privileges and immunities.

c. Unless otherwise agreed by the Parties, the Receiving State shall not assign the Guest Military Personnel and Guest Cadets any tasks other than those specified in this Agreement or in any agreements or arrangements to be concluded pursuant to this Agreement.

d. Guest Military Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets who are permitted to stay in the country of the Receiving State shall not engage in any political activities or any other activities against the Receiving State.

e. The Receiving State shall give a special identity card for the Guest Military Personnel and their Dependents (only their spouses and children above the age of 12) and Guest Cadets according to their status.

2. Dress:

a. Guest Cadets sent for training at military high school, war academy and non-commissioned officers' vocational higher school must wear the uniform provided by the Receiving State. These cadets may attach a military symbol given by the Sending State to their uniforms in order to be recognized.

b. Guest Military Personnel and Guest Cadet shall wear the uniform of their respective armed forces in the units and institutions of the Receiving State and they shall wear the dress provided by the Receiving State during the training and practicing activities, and they shall wear civil dress outside these units and institutions.

3. Leave:

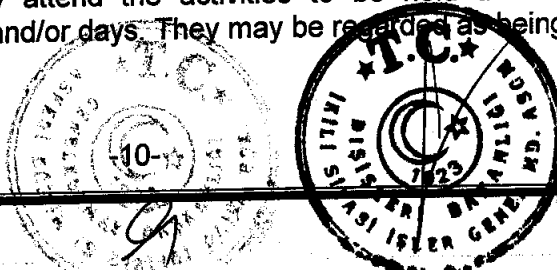
a. Holidays, leaves and other cases of absence of the Guest Military Personnel and Guest Cadets shall be regulated in accordance with the training plan and the rules applied to the comparable personnel of the Receiving State. In case the Guest Military Personnel and Guest Cadets reside in the territories of the Receiving State in those times other than training/education term, all expenses shall be borne by the Sending State.

b. Guest Military Personnel and Guest Cadet may be absent from training for a period determined by the training institution concerned upon the approval of the sick leave report by the military hospital of the Receiving State. In case the related person is not able to resume his/her duties at the end of the sick leave, his/her activity may be terminated and he/she may be replaced with another staff member with the consent of the Receiving State.

c. Except for those spent outside the territory of the Receiving State, all leaves shall be given by the competent authorities of the Receiving State according to the agreement to be concluded between the competent authorities of both Parties.

d. Guest Military Personnel and Guest Cadets shall be subject to working hours and the related regulations applied in the Receiving State.

e. Guest Military Personnel may attend the activities to be held their office of military attaché/embassy in their national day and/or days. They may be regarded as being on leave.

4. Death:

a. In case of death of any of the Guest Military Personnel or their Dependents or Guest Cadets, the Receiving State shall immediately inform the competent authorities of the Sending State of the situation.

b. Upon the request of the Sending State, the Receiving State is obliged to provide every support for the transport of the deceased to the nearest international airport, seaport or border gate in the territory of the Receiving State and bear the expenses in this respect. Afterwards, the responsibility for the transport of the deceased shall rest with the Sending State.

5. All necessary measures shall be taken by the Receiving State to provide the security and accommodation of the Guest Military Personnel and their Dependents and Guest Cadets and help them exercise other rights.

ARTICLE XV

HEALTH SERVICES

1. Costs of medical examination and treatment services of Guest Cadets shall be borne pursuant to the national legislation of the Receiving State. The health insurance premiums (except for private health insurance policies) and medical costs of Guest Cadets shall be borne by the Receiving State.

2. Costs of medical examination and treatment services of Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents shall be borne by a national health insurance to be purchased under the national legislation of the Receiving State or a health insurance valid under international insurance agreements. Insurance premiums and costs of treatment shall be borne by the Sending State or Guest Military Personnel/Military Exchange Personnel.

3. Costs of medical examination and treatment services of Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents who have not taken out health insurance shall be borne by Guest Military Personnel or the Sending State.

ARTICLE XVI

SOCIAL ACTIVITIES

Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets may benefit from military mess halls, canteens, shops and military social facilities within the existing capabilities under the legislation of the Receiving State.

1. Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets shall benefit from social facilities in the garrison (except for special training centers) where the personnel serve and which the Receiving State officially permits them to use on a daily basis.

2. They shall benefit from social facilities in other garrisons (except for special training centers) on a daily basis or for the purpose of accommodation with the permission of the Receiving State in accordance with the current legislation and the price list specified.

3. Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Cadets shall benefit from other facilities such as canteens and messes in the units, headquarters and institutions where they serve or receive education with the permission of the unit commands.

ARTICLE XVII

CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. Guest Military Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Cadets shall be subject to legal arrangements of the Receiving State regarding the travel of foreigners within the country, and customs procedures of the Receiving State applied during entry into and exit from the country.

2. However, the Receiving State shall provide possible administrative support under its legislation.

ARTICLE XVIII
SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any dispute possibly arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled through consultations and negotiations between the Parties without referral to any third nation or organization for the settlement.
2. If the dispute is not settled within 90 (ninety) days from the start of the negotiations, the Parties may terminate this Agreement with a 30 (thirty)-day prior written notification.

ARTICLE XIX
AMENDMENT AND REVIEW

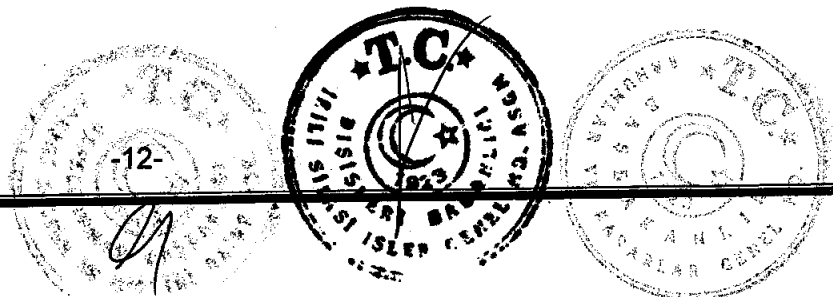
Any of the Parties may propose by a written notification through diplomatic channels amendment to or review of this Agreement, when necessary. Negotiations shall be started within 30 (thirty) days from the receipt of the written notification. If no result is achieved within 60 (sixty) days, either Party may terminate this Agreement with a 90 (ninety)-day written notification. Amendments or modifications agreed upon shall enter into effect in accordance with the procedure set forth in Article XX of this Agreement which governs the entry into force of this Agreement.

ARTICLE XX
RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force from the date of receipt of the last notification through diplomatic channels by which the Parties inform each other of the completion of their internal legal procedures necessary for the entry into force of the Agreement.
2. "Agreement between General Staff of the Republic of Turkey and General Staff of the Mongolian Armed Forces on Military Training Cooperation", signed on 2 December 1999 and "Number 1 Amendment Protocol between the General Staff of the Republic of Turkey and the General Staff of the Mongolian Armed Forces on the Amendments to be made upon Agreement on Military Training Cooperation", signed on 9 October 2009 shall be terminated. However, agreements, protocols and activities conducted according to this agreement and protocol shall continue to be applied.

ARTICLE XXI
DURATION OF VALIDITY AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years. Unless one party notifies the other in writing its intention to terminate this Agreement 90 (ninety) days prior to expiration of its validity, this Agreement shall automatically be extended for successive periods of 1 (one) year. In case of termination of "Agreement on Cooperation in the Military Field between the Government of the Republic of Turkey and the Government of Mongolia", this Agreement shall automatically be terminated.
2. If one of the Parties comes to the conclusion that the other Party does not or cannot comply with the provisions of the Agreement, it may propose, by a written notification, to conduct negotiations. The negotiations shall start at the latest within 30 (thirty) days after the receipt of the prior written notification. If no result is achieved within the following 60 (sixty) days, any of the Parties may terminate this Agreement with a 90-day prior written notification.
3. Unless otherwise agreed by the Parties, termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.

ARTICLE XXII
TEXT AND SIGNATURE

This agreement was done in two original copies in Turkish, Mongolian and English languages, each text being equally authentic. In case of any discrepancy between the interpretations, the English text shall prevail.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized by their respective governments, have signed this Agreement.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

SIGNATURE :

NAME : İsmet YILMAZ

RANK : -

TITLE : Minister of Defence

DATE : 16.12.2015

PLACE : Ankara, Türkiye

**FOR THE GOVERNMENT OF
MONGOLIA**

SIGNATURE :

NAME : Ts. Tsolmon

RANK : 2

TITLE : Minister of Defence

DATE : 09.12.2015

PLACE : Ulaanbaatar, Mongolia

